

Vlaams
Parlement

vergadering **34**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Plenaire Vergadering

van 6 mei 2015

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	4
VERONTSCHULDIGINGEN	4
INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN	4
MOTIE VAN ORDE	
Opheldering over de stand van zaken en voorstel tot spoedbehandeling	4
ACTUELE VRAAG van Andries Gryffroy aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het schrappen van het PRUP Windlandschap E40 tussen Aalter en Aalst	
ACTUELE VRAAG van Joris Vandenbroucke aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het schrappen van de zones voor windturbines langs de E40 tussen Aalst en Aalter	6
ACTUELE VRAAG van Jos Lantmeeters aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de eventuele impact van het SALK-plan op de reguliere overheidsbestedingen in Limburg	11
ACTUELE VRAAG van Annick De Ridder aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over een grootschalig nieuw investeringsproject inzake afvalverwerking in de haven van Antwerpen	
ACTUELE VRAAG van Willem-Frederik Schiltz aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over een grootschalig nieuw investeringsproject inzake afvalverwerking in de haven van Antwerpen	15
ACTUELE VRAAG van Elisabeth Meuleman aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over STEM-richtingen in aso-scholen	
ACTUELE VRAAG van Kathleen Krekels aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de vraag naar een degelijke afstemming inzake STEM-richtingen en een correcte studie-oriëntering van leerlingen	
ACTUELE VRAAG van Jos De Meyer aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de optie STEM in het aso	19
ACTUELE VRAAG van Chris Janssens aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de nieuwe voordracht van een reeds twee maal eerder geweigerde kandidaat-burgemeester voor de faciliteitengemeente Linkebeek	
ACTUELE VRAAG van Willy Segers aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de nieuwe voordracht van een reeds twee maal eerder geweigerde kandidaat-burgemeester voor de faciliteitengemeente Linkebeek	25
ACTUELE VRAAG van Rob Beenders aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over flankerende maatregelen binnen het decreet Lokale Diensten-economie	30

ACTUELE VRAAG van Rik Daems aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de groeiende sociaal-economische kloof tussen laag- en hoogopgeleiden	34
ACTUELE VRAAG van Katrien Schryvers aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de conclusies en beleidsaanbevelingen van het expertenpanel inzake de problematiek van gedwongen adopties in Vlaanderen	37
ACTUELE VRAAG van Freya Van den Bossche aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het gebrek aan aangepaste hulp voor jongeren met een psychische aandoening en jongeren in een verontrustende opvoedingssituatie	
ACTUELE VRAAG van Elke Van den Brandt aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de aanhoudende wachtlijsten in jeugdwelzijn	40
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Ingrid Lieten, Rob Beenders, Els Robeyns, John Crombez en Johan Danen betreffende het Strategisch Actieplan Limburg in het Kwadraat (SALK) en de inzet van reguliere Vlaamse overheidsmiddelen – 348 (2014-2015) – Nr. 1	
Voorstel tot spoedbehandeling	46
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	47

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Jan Peumans

– *De vergadering wordt geopend om 14.01 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldiging zijn ingekomen van de volgende leden:

Jan Durnez, Jan Hofkens: ambtsverplichtingen;

Lionel Bajart, Yasmine Kherbache, Wouter Vanbesien, Sabine Vermeulen, Johan Verstrecken: gezondheidsredenen;

Barbara Bonte: zwangerschapsverlof.

INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen documenten en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 60/27)

MOTIE VAN ORDE

Opheldering over de stand van zaken en voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 50 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer John Crombez bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Crombez heeft het woord.

De heer John Crombez (sp·a): Voorzitter, ik heb een paar punten over de werking en dus de agenda.

Ik vraag mij ten eerste af wat wij als parlement nodig hebben om hier een debat te voeren als er actuele zaken zijn. Een tijd geleden heeft het hoofd van de administratie Jongerenwelzijn nog aangekondigd dat het systeem werkt. Vandaag zegt hij zelf dat er niets is opgelost. De gevolgen daarvan zijn immens. Men spreekt van zeventuizend jongeren en kinderen die niet worden geholpen. En toch is dat hier geen punt voor een debat vandaag. Maar niet alleen dat. De actuele vragen daarover komen om welke reden ook helemaal achteraan in de agenda. Ik vraag mij af wanneer het parlement een probleem groot genoeg zal vinden om er een deftig actueel debat over te voeren. Ik vraag dan ook een stemming over mijn verzoek om te beginnen met een debat over jeugdzorg.

Voorzitter, dan kom ik tot mijn tweede punt. Het moet mij heel erg van het hart, omdat ik van die manier van werken het bewijs zie op de agenda: er was een actuele vraag over het Offerfeest ingediend door de voorzitter van de commissie. Het is, tot nu toe, bij uitstek de beste manier om te tonen hoe de meerderheid – of sommigen van de meerderheid, want ik wil ze niet allemaal op één lijn zetten – werkt met wat het parlement wil doen. Er was vandaag een discussie gepland. Gisteren heeft de voorzitter aan de oppositie gevraagd om die discussie in te trekken. En dan dient de voorzitter zelf een actuele vraag in. Ik heb begrepen dat die vraag nu net voor de plenaire vergadering werd ingetrokken, maar, voorzitter, ik wil hier toch duidelijk zeggen dat deze manier van werken, als dat

soort zaken wordt toegestaan, een onwaarschijnlijke degradatie betekent van de parlementaire werking. Dat is niet de zaak of de schuld of de fout van de voorzitter, maar wel van sommige mensen van de meerderheid.

Mijn derde punt ligt in dezelfde lijn. Vorige week werd tijdens de commissie-werkzaamheden de discussie over het Strategisch Actieplan voor Limburg in het Kwadraat (SALK) afgeblokt. Maar vandaag wordt er een actuele vraag over het SALK geagendeerd. Hiervoor vraag ik straks ook de motivatie van de hoogdringendheid. Ik zal een resolutie indienen met betrekking tot het SALK.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele (N-VA): Voorzitter, wat het Offerfeest betreft, kan ik nog volgen.

Met betrekking tot het actualiteitsdebat, mijnheer Crombez, begrijp ik u echt niet. U zegt dat het parlement zou worden gedegradeerd. Maar net het tegenovergestelde is waar. Het is natuurlijk uw en onze taak om de regering te controleren. Absoluut. Maar op het moment dat het parlement zelf bezig is met hoorzittingen over die problematiek een actualiteitsdebat voeren: dat is lachen met de werkzaamheden van het parlement. U degradeert zelf het parlement door dat debat er eventjes tussen te gooien, terwijl wij eigenlijk bezig zijn met een heel grondige studie van de problematiek door middel van hoorzittingen.

Wat de resolutie over het SALK betreft, moet ik er u op wijzen dat het eerst en vooral mevrouw Lieten is die vorige week haar voorstel van resolutie heeft ingetrokken. Het is niet zo dat het debat is afgeblokt. Wij waren absoluut bereid om het aan te gaan, maar mevrouw Lieten heeft er zelf voor gekozen om dat voorstel van resolutie in te trekken. Daarom lijkt het me geen probleem om over datzelfde onderwerp actuele vragen te stellen.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, het was mijn fractie die deze voormiddag het actualiteitsdebat over jeugdwelzijn heeft aangevraagd. Mijnheer Diependaele, ik weet wel dat er in de commissie een hoorzitting aan de gang is om een en ander in kaart te brengen. Daarin volg ik u. Maar waarom vond mijn fractie het nu toch nodig om hierover een actualiteitsdebat te houden? Omdat de topman van de administratie een aantal cijfers in de pers gooit, die hij vorige week niet heeft genoemd ondanks herhaalde vragen van een aantal mensen in de commissie.

Ik vind het niet meer dan normaal en absoluut te verantwoorden, met alle respect voor de hoorzittingen en de werkzaamheden van de commissie, dat een parlement wel degelijk een actualiteitsdebat wil voeren, op het moment dat een topman van de administratie met dergelijke cijfers komt, waar hij vorige week niet mee kwam, en zelf de werking van het decreet deels in twijfel trekt.

De voorzitter: We gaan geen debat aan. De heer Crombez heeft het woord.

De heer John Crombez (sp-a): Voorzitter, het is zeer simpel, als het parlement vindt dat het parlement zijn werk moet kunnen doen, dan is het argument dat er een discussie bezig is in het parlement, nonsens. Vandaag zegt het hoofd van de administratie: het is niet opgelost. Hij heeft naar aanleiding van de hoorzitting publiek gezegd: het systeem werkt. De topman heeft dus zijn kar gekeerd. Het was de laatste die de minister nog verdedigde met het systeem.

Weet u wat dat concreet wil zeggen, mijnheer Diependaele? Dat betekent dat kinderen op straat worden gezet met een psychisch probleem, dat er wordt vast-

gesteld dat baby's uitdrogen omdat het systeem niet werkt. Daar gaat het over. Het zijn er 7000. Er is iemand uit de sector die weet dat de hoorzittingen bezig zijn en die vandaag in de krant er nog bij zegt: er zijn er veel meer dan 7000.

Bepaal uw dringendheid zelf. Ik zeg dat ik niet meer begrijp dat het voor een parlement onmogelijk is om plenair, actueel, hier en nu, de minister daarover te ondervragen. Als dat niet kan in een parlement, wanneer is dan iets dringend? Als het niet meer lukt om kinderen op te vangen die echt in nood zijn, meer dan 7000, mijnheer Diependaele? Nog eens, u mag uw prioriteiten zelf stellen, maar ik kan dat gewoon niet begrijpen.

De voorzitter: Mijnheer Crombez, wat het actualiteitsdebat betreft, heb ik zoals altijd keurig de bevraging gedaan. Vier partijen zeggen neen, twee zeggen ja. Conclusie: geen actualiteitsdebat. Punt. Het is niet aan mij om te oordelen of dat goed of slecht is.

Wat betreft de vragen aan minister Vandeurzen, die u dus wel kunt ondervragen over de problematiek, die als laatste staan: dat heeft gewoon te maken met het feit dat er een carrousel wordt toegepast en elke week een andere minister begint. We beginnen altijd met de minister-president, de week erop is het minister Crevits, en zo draaien we rond. Minister Vandeurzen is nu de laatste. U had een vermoeden dat we die speciaal op het einde hadden gezet, maar dat is niet zo.

Wat de actuele vraag van mevrouw Rombouts betreft: mevrouw Rombouts heeft haar vraag ingetrokken. Toen die vraag verscheen, werd ik onmiddellijk belaagd door verschillende leden van de commissie. Dat begrijp ik. Mevrouw Rombouts heeft het signaal blijkbaar begrepen en ze heeft de vraag ingetrokken.

Ten slotte wat het voorstel van resolutie betreft, zegt men mij dat mevrouw Lieten het voorstel van resolutie niet heeft ingetrokken. Het suddert. *(Opmerkingen van mevrouw Ingrid Lieten)*

Ik zou me inhouden, mevrouw Lieten, en laat u straks lekker gaan. *(Opmerkingen)*

Het woord 'lekker' kunt u zelf interpreteren.

Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van Andries Gryffroy aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het schrappen van het PRUP Windlandschap E40 tussen Aalter en Aalst

ACTUELE VRAAG van Joris Vandenbroucke aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het schrappen van de zones voor windturbines langs de E40 tussen Aalst en Aalter

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Minister, collega's, in de commissie-vergadering van 1 april hebt u samen met uw collega minister Turtelboom de conceptnota Fast Lane voorgesteld. Er wordt onder meer verwezen naar heel wat voorbereidend werk dat is gebeurd door bijvoorbeeld de provincie Limburg, maar ook de provincie Oost-Vlaanderen. Er werd onder meer verwezen naar de windplannen die al opgesteld zijn, structuurplannen, MER's, RUP's, zoekzones die vastgelegd zijn enzovoort. De vraag werd toen heel duidelijk gesteld om dit werk niet te laten verloren gaan en dit zo veel mogelijk te integreren in het Fast Laneconcept. U hebt daar bevestigend op geantwoord.

Er werd in de vraagstelling ook verwezen naar de potentie voor windmolens, die bijvoorbeeld vrij goed zouden kunnen langs lijninfrastructuur en bijvoorbeeld op grote industriezones. Want, zo werd gesteld, dan zou het draagvlak ook iets groter kunnen zijn.

Toen heeft minister Turtelboom voorgesteld om bijvoorbeeld in de zone langs de E40 tussen Aalst en Aalter lijninfrastructuur te tenderen. Vorige week las ik in de krant dat u het werk van vijf jaar dat ter plaatse al is gebeurd, via een ministerieel besluit met een pennentrek tenietdoet. Minister, waarom?

De voorzitter: De heer Vandenbroucke heeft het woord.

De heer Joris Vandenbroucke (sp.a): Minister, de provinciebesturen worden hier op z'n zachtst gezegd met gemengde gevoelens bejegend, terecht of onterecht. Maar over één zaak – de heer Gryffroy kan dat getuigen, want we waren allebei fractieleiders in de Oost-Vlaamse provincieraad – waren we het eens, en dat is dat de provincie Oost-Vlaanderen absoluut zeer ambitieus is in het invullen van onze droom van meer hernieuwbare energie. Enkele jaren geleden heeft de provincie het project Energielandschap gelanceerd met subsidies van de Vlaamse overheid en heeft daarbij onder andere gefocust op windenergie. Het provinciebestuur heeft gezegd: we gaan in onze provincie aanduiden waar er wel en waar er geen windmolens kunnen komen, zodat er duidelijkheid is voor de mensen. We gaan ook het draagvlak voor windturbines verbeteren door te voorzien in rechtstreekse participatie, we gaan projectontwikkelaars verplichten om een deel van de eigendom over te dragen aan lokale besturen en burgercoöperatieven, en we voorzien in een fonds dat moet worden gespijsd door de windboeren en dat kan worden aangewend door omwonenden en lokale besturen om de kwaliteit van de ruimte in de buurt van die turbines te verbeteren.

Minister, daar zijn een aantal ruimtelijke processen aan voorafgegaan. Het ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) Aalter-Aalst is op uw bureau terechtgekomen, en daarin werden zes dergelijke zones afgebakend. De provincie heeft onder andere met uw subsidies heel veel middelen geïnvesteerd in overleg en communicatie daarover. Samen met de heer Gryffroy moet ik vaststellen dat u na al die jaren daar nu een streep door trekt.

Minister, waarom hebt u dat gedaan? Welk perspectief geeft u aan de Oost-Vlamingen om toch meer hernieuwbare energie te kunnen realiseren?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Het klopt dat de strook langs de E40 van Aalter tot Aalst in Oost-Vlaanderen enorm veel potentieel heeft om windmolens te bouwen. Dat is net de reden waarom we dat provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan (PRUP) van Oost-Vlaanderen niet hebben kunnen goedkeuren. Omdat in het PRUP heel wat zones die nu al bestemd zijn om windmolens in te planten, worden geschrapt. Die zones zijn aangeduid door een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP). Het Eiland in Zwijnaarde bijvoorbeeld is in een GRUP aangeduid om windmolens in te planten. Wat doet het provinciaal plan? Het beperkt dat en sluit heel wat zones uit. Het is net om het potentieel langs de E40 tussen Aalst en Aalter te vrijwaren dat we dat deel van het PRUP van Oost-Vlaanderen niet hebben goedgekeurd.

Wat moet ik doen als toezichthoudende overheid? Ik moet kijken of een PRUP de toets van de wettigheid doorstaat. In dit geval blijkt dat niet zo te zijn. Er is strijdigheid met een aantal GRUP's, maar er zijn ook initiatieven die ervoor zorgen dat de rechtszekerheid weg is. Een aantal vergunde windturbines konden door dat PRUP plots niet meer worden vergund. Ze waren al vergund en zijn plots niet meer vergunbaar. Ook het feit dat een aantal maatregelen naar het

projectniveau worden getrokken, doorstaat de toets van de wettigheid niet. Er is vaste rechtspraak van de Raad van State.

Komt de provincie zomaar uit de lucht vallen dat dit nu gebeurt? Neen. Ik heb alle stukken bij: plenaire vergadering, openbaar onderzoek, op alle vergaderingen die er zijn geweest, is de provincie gewaarschuwd daar iets aan te doen, dat te remediëren omdat het zo de toets van de wettigheid niet kan doorstaan.

Ik vind het zelf dan ook bijzonder jammer dat de provincie heeft gezegd: "We luisteren daar niet naar, we houden daar geen rekening mee. We leggen dat provinciaal plan toch gewoon neer en vragen aan de hogere overheid om dat goed te keuren." Ik kon niet anders dan, op basis van die toets van de wettigheid, zeggen dat het niet oké is en dat het het potentieel van windmolens langs de E40 reduceert.

Op dit moment kunnen vele windmolens worden vergund. Het potentieel is er. De tendering kan daar nu perfect gebeuren. Het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan zou de mogelijkheden in die zone enorm hebben beperkt.

Mijnheer Vandenbroucke, u doet alsof er niets meer mogelijk zou zijn in Oost-Vlaanderen. Dat is helemaal niet zo. Er is heel wat potentieel langs de E40. Op dit moment kan dat ook worden vergund. Daarnaast heeft de provincie voor heel het grondgebied een ruimtelijk uitvoeringsplan voor windenergie neergelegd. Daarvan hebben wij de meeste zones aanvaard. We hebben er een aantal uit gehaald, op basis van dezelfde principes, maar de rest is wel door Vlaanderen goedgekeurd.

De vraag gaat hier specifiek over de zone E40 van Aalst tot Aalter. Ik zeg u: het is door het feit dat het grote potentieel dat er vandaag is, ingeperkt wordt door het provinciaal plan, dat wij die toets van de wettigheid niet hebben doorstaan en dat we dat plan inderdaad niet hebben kunnen goedkeuren.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Minister, geachte collega's, het is natuurlijk zeer plezant voor ons. In de provincieraad Oost-Vlaanderen zitten we in de oppositie. Daar moeten we vertellen dat de meerderheid van Open Vld, CD&V en sp.a slecht heeft gewerkt en haar huiswerk niet heeft gemaakt op basis van uw gegevens.

Hier zitten we in de meerderheid en moeten we zeggen dat, als het allemaal puur juridisch is, we goed hebben gewerkt.

Desalniettemin zit ik hierdoor met een conflict bij mezelf. In Oost-Vlaanderen is men al meer dan vijf jaar bezig. Nu komt het plots boven via een ministerieel besluit. Ik heb ook gebeld naar de provinciale administratie. Zij hebben pas gisteren of eergisteren de definitieve papieren van het ministerieel besluit ontvangen.

Maar waarom trek je 300.000 euro aan subsidies uit om dat verder uit te zoeken als je eigenlijk niet achter het plan staat?

Ten slotte: een aantal argumenten die u hier als negatief bekijkt, worden in een ander dossier als positief bekeken.

De heer Joris Vandenbroucke (sp-a): Minister, de essentie van uw antwoord is eigenlijk dat u er niet mee akkoord gaat dat de provincie een aantal zones afbakent om te zeggen waar er wel en waar er geen windmolens mogen worden geplaatst. Zo wordt het theoretische potentieel niet volledig benut.

De oefening is net begonnen vanuit de vaststelling dat, als er overal in theorie windmolens kunnen worden gezet, er een soort ratrace ontstaat tussen projectontwikkelaars die voortdurend elkaars vergunningen aanvechten bij de Raad van State en dergelijke. Dan wordt de bevolking heen en weer geschud in

dat proces en weet ze niet meer waar ze windmolens mag verwachten en waar niet. Zo verdwijnt het draagvlak voor hernieuwbare energie. In plaats van de provincie te ondersteunen bij het zoeken naar een oplossing voor die fundamentele problematiek, kaatst u de bal vijf jaar terug in de tijd en gaan we terug naar de situatie waarbij er veel windmolens zijn op papier, maar er geen enkele wordt gerealiseerd. (*Applaus bij sp.a*)

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Mevrouw Valerie Taeldeman (CD&V): Als lokale schepen voor Energie heb ik drie jaar lang deelgenomen aan de werkgroep Oost-Vlaanderen Energielandschap. Met de opmaak van twee provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen was het onze bedoeling om een antwoord te bieden aan de klimaatdoelstellingen, maar ook om een halt toe te roepen aan de wildgroei aan stedenbouwkundige aanvragen kriskras doorheen het Oost-Vlaamse landschap.

Wat hier niet werd vernoemd, is het ruimtelijke uitvoeringsplan voor de zone Maldegem-Eeklo, dat wel degelijk werd gevalideerd door de minister. Daardoor wordt het voor onze regio heel duidelijk waar er bijkomende turbines kunnen worden ingeplant en waar niet.

Voor de zone E40 heeft de minister gezegd dat er te veel tegenstrijdigheden waren en dat er geen validatie mogelijk was.

Collega's, ik denk dat lokale besturen, provinciale besturen en Vlaanderen de klimaatdoelstellingen willen halen en dat ze vragende partij zijn voor een goede ruimtelijke inplanting. Vandaar is er een zeer goede conceptnota voor windenergie, opgemaakt door minister Schauvliege en minister Turtelboom.

Mijn vraag is dan ook wanneer wij resultaten mogen verwachten van de werkgroepen in het kader van de conceptnota over windenergie.

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

De heer Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Ik spreek hier als Vlaams Parlementslid en niet als lokaal mandataris. Als ik kijk naar wat er hier gebeurt, dan zie ik dat zich iets heel jammerlijks voltrekt. Het gewestelijke en het provinciale niveau koesteren dezelfde ambities en willen meer windmolens en meer hernieuwbare energie in Vlaanderen maar willen tegelijkertijd ook regulatoire stabiliteit bieden aan lokale overheden, privé-investeerders en burgers. Wanneer die twee niveaus met elkaar botsen over wettelijkheid, over al dan niet communicatie, dan houd ik me daar ver af. Minister, het is wel duidelijk dat meer coördinatie of een versnelling van de coördinatie op zijn plaats is. Het initiatief van de Fast Laneprocedure en de conceptnota Windenergie in Vlaanderen zijn een heel goede aanzet. Kunt u die procedure versnellen en de lokale overheden tijdig betrekken zodat een dergelijk scenario zich in de toekomst niet meer voordoet?

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

De heer Johan Danen (Groen): Ik was vol verwachting toen ik de conceptnota Fast Lane voor windenergie in de commissie zag verschijnen omdat Vlaanderen heel slecht scoort wanneer het gaat over hernieuwbare energie.

Daarin staat dat in het kader van die nota wordt gepleit om verder te bouwen op de aanwezige capaciteit en expertise. Als ik dan hoor dat men in Oost-Vlaanderen drie of vier jaar heeft gewerkt aan dat windlandschap, dan vind ik dat een heel vreemde evolutie. Heeft daarover dan geen degelijk voorafgaand overleg plaatsgevonden? Als een provinciebestuur drie jaar aan iets werkt dat dan koudweg wordt afgekeurd door de minister, dan getuigt dat toch niet van een goed beleid.

Minister Joke Schauvliege: Gedurende vijf jaar zouden geen opmerkingen zijn gemaakt of geen signalen zijn gegeven aan het provinciale niveau. Ik heb daarnet verwezen naar alle verslagen, en ik heb ze hier bij me. Elk jaar zijn in het openbaar onderzoek en in de plenaire vergadering op elk overlegmoment net die elementen aan bod gekomen. Ruimte Vlaanderen heeft er toen telkens op gewezen dat wat daar gebeurde de toets van de wettigheid niet kon doorstaan. U zegt dat de Raad van State te pas en te onpas een aantal van die projecten kan neersabelen. Het is juist omdat het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan de toets van de Raad van State niet zou kunnen doorstaan door een aantal cruciale juridische fouten die zijn gemaakt, dat wij als toezichthoudende overheid niet anders hebben gekund dan het deelplan niet goed te keuren.

Een groot deel van de rest van het provinciaal ruimtelijk plan voor de windmolens heb ik wel gevalideerd omdat dat wel in orde was. Mijnheer Schiltz, het is precies om meer rechtszekerheid te geven dat wij het deel E40 Aalst-Aalter niet hebben kunnen goedkeuren. Een aantal van die windmolens waren al vergund en worden nu in een provinciaal plan plots van de kaart geveegd om heel eigenaardige redenen die in dat plan slecht worden onderbouwd.

Ik heb die verslagen hier bij me. Wie eraan zou twijfelen, kan daarin nalezen wanneer welke opmerking is gemaakt. Ik vind het bijzonder jammer dat de provincie Oost-Vlaanderen de opmerkingen van Ruimte Vlaanderen naast zich heeft neergelegd en toch heeft voortgewerkt aan dat deelplan langs de E40 Aalst-Aalter en dezelfde fouten op het vlak van wettigheid heeft gemaakt. Daardoor kon ik dit als toezichthoudende overheid niet valideren.

Dit betekent niet, zoals sommigen doen uitschijnen, dat er nu langs de E40 geen windmolens zouden kunnen komen, integendeel. Het potentieel is nu groter dan wanneer we dat provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan hadden goedgekeurd. Een aantal zones waarin al voorzien was in gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen, werden ook geschrapt door de provincie. Dat is iets wat niet kan en in strijd is met de wettigheidstoets.

Het klopt dat minister Turtelboom en ikzelf hebben samen hebben beslist dat er een beter kader met komen en dat we meer en sneller rechtszekerheid moeten kunnen geven. Dat is ook goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Mijnheer Schiltz, mevrouw Taeldeman, het klopt ook dat wij zo snel mogelijk een aantal kaders willen creëren. Wij werken daar zo hard mogelijk aan om die op heel korte termijn aan de Vlaamse Regering te kunnen voorleggen. Het is de bedoeling dat dit op korte termijn gebeurt om vanuit Vlaanderen een aantal initiatieven te kunnen nemen.

Er zijn plannen om te tenderen langs de E40, en die zijn ook vervat in de nota die de Vlaamse Regering heeft goedgekeurd voor de Fast Lane in de zone E40 Aalst-Aalter. Wij hebben door de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) een studie laten uitvoeren om na te gaan waar er in Vlaanderen een zone is langs lijninfrastructuur waar het best windmolens via tendering kunnen worden ingeplant. Het is net de zone E40 Aalst-Aalter die werd aangewezen. Het was ook onze zorg dat we dat, op basis van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan, niet meer zouden kunnen uitvoeren. Dat is een van de redenen, in strijd ook met de voorschriften die er zijn, waarom wij besloten hebben dat deel van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan niet goed te keuren.

Uiteraard gaan wij verder in overleg. Wij hebben ook op voorhand, voor wij hadden beslist om het niet goed te keuren, contact gehad met de bestendige deputatie. We hebben nog eens goed uitgelegd welke problemen er zijn. Uiteraard zijn we altijd bereid om verder rond de tafel te zitten.

Samengevat: ik vind het ook niet fijn om dit te doen. Ik kan alleen maar vaststellen dat dit provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan de toets van de wettigheid

niet kon doorstaan. Er zijn een aantal cruciale fouten gemaakt die mij hebben moeten doen besluiten dat het deelplan E40 Aalst-Aalter niet kon worden goedgekeurd. Een aantal andere delen heb ik wel gevalideerd. Uiteraard zal de Vlaamse Regering voortwerken, samen met de minister, bevoegd voor de energie, om de Fast Lane en het faciliteren van alternatieve en windenergie in Vlaanderen mogelijk te maken.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Minister, ik denk dat de collega's van onze fractie in de provincie Oost-Vlaanderen met zeer veel aandacht zullen hebben geluisterd. Het blijft voor mij nog altijd vrij warrig wat er allemaal is gebeurd. De argumenten die voor de ene negatief zijn, zijn positief in de andere richting, bijvoorbeeld op het vlak van defensie. Ik hoop in elk geval dat dit zich geen tweemaal voordoet, want dit scheidt verwarring en geeft geen rechtszekerheid. Er is inderdaad misschien nog meer nood aan coördinatie en degelijk overleg op voorhand. Toen ik verschillende diensten contacteerde, merkte ik dat ze toch niet zo goed waren voorbereid. Ik vroeg me zelfs ook af of minister Turtelboom van deze pennenstreek op voorhand op de hoogte was. *(Applaus bij de N-VA)*

De heer Joris Vandenbroucke (sp.a): Minister, ik vind dat uw bekommernis om in dezen zo strikt mogelijk in de leer te zijn en te blijven, toch wel heel sterk contrasteert met de creativiteit die u aan de dag legt om meters negatieve adviezen en om rechtspraak naast u neer te leggen als het is om door te gaan met projecten zoals Uplace, die werkelijk niemand meer wil. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Jos Lantmeeters aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de eventuele impact van het SALK-plan op de reguliere overheidsbestedingen in Limburg

De voorzitter: De heer Lantmeeters heeft het woord.

De heer Jos Lantmeeters (N-VA): Voorzitter, minister-president, collega's, ik sta hier op dit ogenblik in mijn hoedanigheid van Vlaams Parlements lid – maak u geen zorgen – en niet alleen als Limburger. U weet dat er de laatste week heel wat commotie was naar aanleiding van een bepaalde studie die zou zijn uitgegeven waarin zou zijn beweerd dat onze provincie zou zijn tekortgedaan in reguliere middelen.

Minister-president, begrijp me niet verkeerd. Ik sta hier vandaag niet om bijkomende middelen te vragen. Ik sta hier om aandacht te vragen. Ik sta hier niet om een bijkomende studie te vragen. Ik denk dat de problemen van onze provincie meer dan genoeg gekend zijn. Ik sta hier ook niet als een cijferfetisjist. Ik wil hier geen cijfers naast elkaar leggen en geen provincies met elkaar vergelijken. Ik sta hier als een positief mens, maar de Limburgers maken zich zorgen. Die zorgen zijn er gekomen door enkele persartikels van de laatste week.

We weten dat wij het Strategisch Actieplan voor Limburg in het Kwadraat (SALK) hebben en wij weten dat wij reguliere middelen krijgen, maar de Limburgers hebben nu de indruk dat er wel eens iets mis zou kunnen zijn, dat we eventueel minder reguliere middelen zullen krijgen en dat SALK die reguliere middelen op een bepaald ogenblik zou vervangen.

Minister-president, op welke wijze kunt u ervoor zorgen en erover waken dat de SALK-middelen niet in de plaats komen van de reguliere middelen en dat Limburg zijn deel krijgt van de reguliere middelen? Ik bedoel met 'zijn deel' datgene waar we recht op hebben om onze problemen de baas te kunnen.

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Mijnheer Lantmeeters, u en de mensen in Limburg maken zich onterecht zorgen. De vorige regering heeft beslist om voor het SALK-plan heel wat middelen vrij te maken. In totaal zijn er 317,5 miljoen euro middelen vrijgemaakt: Europese, Vlaamse, provinciale en Genkse middelen. Dit gaat niet ten koste van de reguliere kredieten, integendeel. Er zullen zelfs bijkomende reguliere kredieten worden aangewend voor Limburg. Ik denk bijvoorbeeld aan het Europees Sociaal Fonds (ESF) en het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) met 66,5 miljoen euro die gefinancierd moeten worden. Dat zal niet alleen gebeuren met SALK-middelen, maar ook met bijkomende reguliere middelen. Ik denk ook aan de noord-zuidverbinding, waar minister Weyts eind 2014 45 miljoen euro bijkomende middelen uit het Financieringsfonds voor Schuldafbouw en Eenmalige Investeringsuitgaven (FFEU) heeft vrijgemaakt voor de zware en dure onteigeningen.

Ik ben blij dat u zegt dat u geen cijferfetisjist bent. Het is verre van mij om te zeggen dat Limburg zich onterecht zorgen maakt. U moet zich echter geen zorgen maken over de inspanningen van de overheid. Men heeft zich terecht zorgen gemaakt over de sluiting van Ford Genk. Het is nu noodzakelijk en goed om geloof in eigen kunnen te etaleren, om geloof in de toekomst te etaleren.

De eerste tekenen zijn ook positief. Meer dan 1600 mensen – 1612 om precies te zijn – van Ford Genk hebben een andere job op dit ogenblik, dankzij het uitstekende outplacementwerk van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB). In het vierde kwartaal van 2014 waren er 25 procent meer starters in Limburg. Met de KlimOp-leningen die we verstrekken via de Limburgse Reconvertiemaatschappij (LRM) zijn er al 66 initiatieven ondersteund. Dat zijn kleine leningen voor kleine kmo's. Ik heb altijd gezegd dat dit massaal moest gebeuren. Dit leidt al tot het behoud van meer dan 500 jobs en bijkomend nog eens 314 jobs.

Ik lees dat een ruime bevraging van de ondernemers in Limburg aantoonde dat zes op de tien onder hen denkt te zullen investeren. De federale maatregelen zoals de loonkostverlaging van 5 procent met daarbovenop de Vlaamse loonkostverlaging via het doelgroepenbeleid en de erkenning van de ontworpen zones, zijn allemaal middelen, zeker voor een grensregio als Limburg, die ertoe zullen bijdragen dat er geïnvesteerd wordt en dat de tewerkstelling kan groeien.

Ik wil een positieve oproep doen. Ik doe het elke keer als ik in Limburg kom, er toespraken of interviews geef. Geloof in eigen kunnen en de toekomst! De overheid voorziet in ondersteuning en in infrastructuur. De overheid moet niet zelf de initiatieven nemen, maar we creëren de mogelijkheden. Benut ze ook! *(Applaus bij de N-VA)*

De heer Jos Lantmeeters (N-VA): Minister-president, ik dank u voor het antwoord. Begrijp me heel goed, ik ben een positief mens en ik denk dat Limburgers positieve mensen zijn. We zijn geen klagers, maar doeners. We zijn mensen die de toekomst in handen nemen. We zijn zeer blij dat de Vlaamse Regering ons daarbij helpt. U zult begrijpen dat mijn rol als parlementslid ervoor zorgt dat ik erop moet toezien dat Limburg krijgt waar het recht op heeft en dat de economie wordt ondersteund. Ik ben daar erg blij mee.

U kent de problemen van onze provincie. We hebben een probleem met de ontsluiting en met kmo's. Dat probleem vermindert inderdaad door het grote aantal starters. U weet dat we ook een probleem hebben met het onderwijs. Ik ben blij dat u op de hoogte bent van de problemen en dat u ervoor zult zorgen dat de reguliere middelen aan ons blijven toekomen. Ik dien u te verwittigen dat het mijn plicht en die van ons allemaal is om toe te zien dat Limburg niets tekortkomt. *(Applaus bij de N-VA en CD&V)*

De voorzitter: De heer Ceyssens heeft het woord.

De heer Lode Ceyssens (CD&V): Voorzitter, het zou er nog aan mankeren dat de SALK-middelen de reguliere middelen vervangen. We gaan er in Limburg allemaal van uit dat die erbovenop komen, want anders is het SALK-plan een lege doos.

Minister-president, ik wil stilstaan bij de investeringen bij uitstek die welvaart creëren. In de middeleeuwen was het al zo dat steden zich vormden rond de belangrijke waterlopen. Als het gaat over ontsluiting, hebben we in Limburg nog een hele inhaalbeweging te maken. Er zijn beslissingen genomen, in 2008 al over de Noord-Zuid. Ik ben blij dat we, onlangs de tegenslagen, op hetzelfde spoor zijn gebleven.

En daarmee kom ik tot het grote knelpunt: het spoor. In februari 2013 hebben we de Vlaamse Spoorstrategie goedgekeurd, die over cruciale dossiers gaat. Uw fractie heeft in het verleden gezegd dat de minister-president en de minister van Openbare Werken harder moeten aandringen bij het federale niveau om dat in te schrijven in het meerjarenprogramma van Infrabel. Welke initiatieven hebt u daarvoor al genomen of zult u nemen?

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen (Open Vld): Minister-president, u hebt een goede reactie gegeven. We zijn allemaal bekommerd dat het reguliere beleid niet mag verdwijnen omdat het SALK er is, een bijzonder programma voor Limburg. Het gaat over een inhaalbeweging, dat is dus de optelsom van het reguliere beleid en het SALK. U had het daarnet ook, minister-president, over een erkenning als ontwrichte zone. Dat betekent een gevoelige vermindering van de bedrijfsvoorheffing voor het werkgeversgedeelte. Dat zijn de maatregelen die ons structureel vooruithelpen.

De voorzitter: Mevrouw Lieten heeft het woord.

Mevrouw Ingrid Lieten (sp.a): Collega's, alles is begonnen met een studie van senator en professor Vereeck, die heeft berekend dat elke Limburger elk jaar 381 euro te weinig krijgt in vergelijking met mensen in andere provincies. Ik wou u daarover ondervragen, minister-president, net zoals de heer Lantmeeters vandaag. Ik heb een interpellatieverzoek ingediend in maart 2015. Dat is geweigerd door het Bureau met de motivering dat men twijfels had bij de methodologie, de cijfers en de resultaten van het onderzoek van professor Vereeck, en dat de financiering van de provincie Limburg al uitgebreid aan bod is gekomen bij de periodieke SALK-rapportages. Ik mocht mijn vraag dus niet stellen.

Ik heb dan samen met de heer Danen van Groen een voorstel ingediend om in de commissie een hoorzitting te houden, zodat we professor Vereeck eens zelf konden laten uitleggen hoe het zat. Dat werd weggestemd door de N-VA, CD&V en Open Vld. Nu moet ik vaststellen dat de heer Lantmeeters vandaag dezelfde vraag wel stelt. Moet ik me bedrogen voelen door de heer Lantmeeters? Of heeft hij begrepen dat hij vorige week ongelijk had? Misschien wil hij het nu goedmaken met de Limburgers. (*Rumoer*)

Minister-president, waarom mag professor Vereeck in dit parlement zijn studie niet komen uitleggen? Waarom houdt de meerderheid dat tegen? Dat is mijn vraag. (*Applaus bij sp.a*)

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

De heer Johan Danen (Groen): Ik vind het een vreemde vraag. Was het dan ooit een optie om de reguliere middelen voor Limburg te vervangen door SALK-middelen? Ik dacht het toch echt niet. Als dat ooit bij iemand is opgekomen, zou ik dat een heel vreemde gedachtesprong vinden. Dat terzijde.

Mijn vraag is heel concreet. Binnenkort gebeurt er weer een evaluatie van het SALK. Er is een monitoringsysteem opgesteld. Ik merk op dat in heel wat van die fiches de reguliere middelen ontbreken. Daar is geen informatie over. Minister-president, als u eind juni of begin juli in de commissie komt, kunt u dan die fiches laten vervolledigen, zodat we een duidelijk zicht hebben op welke middelen van het SALK komen en welke regulier zijn? Enkel zo kunnen we een echte afweging maken. *(Applaus bij Groen)*

Minister-president Geert Bourgeois: Ik ben het ermee eens, mijnheer Ceysens, dat de ontsluiting van Limburg een van de grote prioriteiten is. De Vlaamse Regering doet een heel belangrijke investering met de Noord-Zuid. Er is nog een andere noord-zuidverbinding: het spoor. Dat is even belangrijk. U hebt een punt. We staan nu voor een cruciale fase met betrekking tot de regionale investeringen van het spoor. U kunt ervan op aan dat onze regering er een prioriteit van zal maken dat de ontsluitingsplannen voor Limburg aan bod komen in dat spoorplan. Tot nu toe is het nog altijd een beetje koffiedik kijken voor het federale luik van het SALK. Ik denk aan de gevangenis en de spoorinvesteringen.

En als we het dan toch over de studie van de professor hebben, dan moet ik zeggen dat de helft van de bedragen waarvan hij beweert dat ze Limburg ten onrechte niet toekomen, betrekking heeft op het spoor, en dus niet op Vlaamse bevoegdheden.

U hebt een punt, maar er zijn andere prioriteiten. Collega Lantmeeters heeft er al een paar van opgesomd. Er is behoefte aan onderzoek en ontwikkeling. Ook daarover is een beslissing genomen door de vorige regering, namelijk om het Strategisch Onderzoekscentrum (SOC) Maakindustrie daar te laten ontwikkelen. Dat is heel belangrijk voor de toekomst van onze industrie. Er moeten meer kmo's komen. Er moet een weefsel van kmo's komen, van kleine initiatieven. KlimOp-leningen zijn daar heel goed voor. We horen ook dat er een goed vooruitzicht is bij de ondernemers om daarin te gaan investeren.

Een ander pijnpunt is het onderwijs. Ook daarover is een beslissing genomen, door collega Crevits en collega Muyters. Die technologische campus komt er – de afkorting ervan ontsnapt mij nu even. Het is heel belangrijk om die te gaan ontwikkelen

Een ander belangrijk punt is de schoolse uitval. De schoolse achterstand is zeer hoog in Limburg, in Genk alleen al bijna 20 procent. Je ziet dat ook in andere steden met grote concentraties van kinderen en kleinkinderen van vreemde origine. Dat is een pijnpunt voor ons allemaal. We hebben daar een maatregel voor uitgewerkt in het kader van het masterplan secundair onderwijs. Ik roep de scholen ook op om daarop in te gaan, met de taaltest, met de taalbaden. Die kinderen zijn niet minder intelligent, maar verliezen vaak het spoor in het curriculum door taal- en andere achterstanden: de thuistaal die niet het Nederlands is, uit een andere cultuur komen enzovoort. Dat is een heel belangrijk pijnpunt. Ik roep iedereen op om daar intens aan mee te werken. Dat zijn, samen met onderzoek en ontwikkeling, heel belangrijke zaken.

Collega Lieten, eigenlijk hebt u geen vraag aan mij gesteld. Het is misschien een techniek om elkaar hier te beginnen ondervragen. Ik apprecieer dat, ik wil gerust een stapje achteruit zetten. Ik zal dus niet antwoorden op uw vraag. Ik ben tot nu toe niet bezig met de beslissingen die genomen worden in het Bureau of door de commissievoorzitters.

Collega Danen, ik zal kijken of we uw vraag kunnen meenemen, maar dat is niet eenvoudig. Bijvoorbeeld voor ESF-middelen (Europees Sociaal Fonds) en EFRO-middelen (Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling) is die vastlegging nog niet gebeurd. Wat er exact uit SALK en uit de reguliere middelen zal komen, dat moet nog vastgelegd worden. Ik weet niet of die opdelingen statistisch ter

beschikking zijn. De vooruitgangsrapportage moet er mijns inziens vooral op slaan dat we kijken naar de implementatie van dat plan.

Men kan studies blijven maken, collega's. Ik kan zo voor de vuist weg een aantal punten van kritiek geven op de studie waaraan hier gerefereerd is, maar dat helpt ons allemaal niets vooruit. We hebben ons SALK-plan gemaakt, collega Lieten, op basis van een expertenrapport, onder leiding van professor Daems. We hebben dat gevalideerd. Zij hebben de problemen voor Limburg vastgelegd en hebben sporen getrokken van wat we moeten doen op het vlak van infrastructuur, onderzoek en ontwikkeling, onderwijs, nieuwe investeringen in kmo's. Wel, we zijn dat aan het uitrollen.

Ik wil nog eens zeggen, ook aan alle Limburgers, dat het aan de overheid is om te investeren in infrastructuur om een aantal basisvoorwaarden te creëren en ervoor te zorgen dat er geïnvesteerd kan worden in onderzoek en ontwikkeling, onderwijs enzovoort, maar dat de economische initiatieven om duurzame welvaart te creëren, van onderuit moeten komen, gebruikmakend van de nu toch wel mooie middelen die aangeboden worden, zowel met de KlimOp-lening als met de driedubbele loonkostverlaging die voor Limburg geldt. Collega Keulen heeft terecht gewezen op de verlaging van de bedrijfsvoorheffing in de ontwrichte zones.

De heer Jos Lantmeeters (N-VA): Dank u wel, minister-president. Ik stel vast dat u volledig op de hoogte bent van onze problemen en dat u weet wat u eraan gaat doen. Wij zullen als Limburgse parlementsleden aan uw zijde staan op dat vlak en dat proces blijven opvolgen.

Mevrouw Lieten, u kijkt naar het verleden. U wilt een studie laten uitvoeren, die onvolledig is, over een periode waarin u minister was. U wilt nu dus zeggen dat u uw eigen provincie destijds te kort hebt gedaan. Ik vind dat heel erg. *(Applaus bij de N-VA en Open Vld)*

Het heeft heel weinig zin om naar het verleden te blijven kijken, het heeft zin om in de toekomst te kijken. We hebben de problemen. We zullen alles opvolgen. Blijven graven in het verleden heeft geen enkele zin, mevrouw Lieten. *(Applaus bij de N-VA, CD&V en Open Vld)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Annick De Ridder aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over een grootschalig nieuw investeringsproject inzake afvalverwerking in de haven van Antwerpen

ACTUELE VRAAG van Willem-Frederik Schiltz aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over een grootschalig nieuw investeringsproject inzake afvalverwerking in de haven van Antwerpen

De voorzitter: Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Mevrouw Annick De Ridder (N-VA): Voorzitter, minister-president, geachte leden, het Saoedi-Arabisch bedrijf ERS – daar zitten Saoedische families achter – kondigde gisteren aan maar liefst 3,7 miljard euro te willen investeren in de Antwerpse haven. Dat zou een wereldprimeur zijn, want zij plannen daar een waste-to-chemicalsfabriek, waarin ze door een vergassingsproces niet-recycleerbaar afval zouden willen omzetten in nieuwe grondstoffen voor de chemie. Op zich is dat dus uniek. Ze stellen daarbij dat ze naar Antwerpen zouden willen komen wegens de unieke logistieke ligging van Antwerpen – collega's, laten we dat vooral zo houden –, maar ook wegens de sterke petrochemische cluster die zich daar in

de loop der jaren heeft gevestigd, en ook wegens het feit dat er enorm veel hoogopgeleide arbeidskrachten aanwezig zijn, op bediende- of arbeidersniveau uiteraard.

Er zijn nog heel wat pijnpunten. Ik denk wel dat we met de voeten op de grond moeten blijven, want men moet nog naar concessieonderhandelingen gaan. Die onderhandelingen worden ook opgestart. Dat heeft de raad van bestuur van het Havenbedrijf maandag beslist. Daarnaast zijn er nog heel wat pijnpunten, die uiteraard moeten worden opgelost. Ik heb me laten vertellen dat de financiering nog niet volledig rond is. Laten we dus de vingers gekruist houden en hopen dat het tot een goede afloop komt, dat dit project, dat zo belangrijk is voor de Antwerpse haven, kan worden gerealiseerd.

Minister-president, ik heb vernomen dat Flanders Investment & Trade (F.I.T.) een aanzienlijke rol heeft gespeeld bij de voorbereiding, dat het ook mee heeft gefaciliteerd dat die interesse werd gewekt en dat die investering mogelijk naar Antwerpen zou komen. In welke mate en op welke manier zal de Vlaamse Regering, mocht men naar een positieve beslissing kunnen gaan, ook het verdere traject kunnen begeleiden, voor de verdere verankering van een dergelijke investering in Antwerpen?

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

De heer Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Minister-president, dit zijn heuglijke aankondigingen. Er is een bedrijf dat naar Antwerpen komt en ettelijke miljarden veil heeft om zich hier te komen vestigen. In de pers worden de troeven van Antwerpen met verve aangekaart.

Dat kunnen we natuurlijk alleen maar toejuichen. Opmerkelijk is dat dit bedrijf een concept lanceert dat thuishoort in een model dat we de circulaire economie kunnen noemen en waarbij afvalstoffen worden herwerkt tot nieuwe grondstoffen. Bovendien gebeurt dit in een korte keten: die nieuwe grondstof, ammoniak in dit geval, zou dan opnieuw in de haven kunnen worden gebruikt door de petrochemische sector, die ammoniak nodig heeft. Op die manier zou die sector zelfs zijn grondstoffen goedkoper kunnen inkopen. Het klinkt dus allemaal fantastisch.

Er blijkt wel dat dit een wat onbekend bedrijf is, en dat de financiering op zijn zachtst gezegd nog een beetje vaag is. Minister-president, u zult zich nog de Chinezen van Kris Peeters van enkele jaren geleden herinneren. We willen toch wel vermijden dat dit nu de Saoedi's van Bart De Wever en Geert Bourgeois zullen worden. In dat licht juichen mijn fractie en ikzelf het concept uiteraard volledig toe, maar ik zou u toch willen vragen wat de concrete stand van zaken is. Welke zijn de volgende stappen die zullen worden gezet, zowel om dit soort activiteiten naar de haven van Antwerpen te brengen als om er in dit concrete geval voor te zorgen dat het niet gaat om 'smoke and mirrors', maar dat dit concrete economische investeringen in onze haven en ons land zijn?

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Voorzitter, geachte leden, die persconferentie en aankondiging kwamen er niet zomaar, uit de losse pols. Er is aan die publieke intentieverklaring anderhalf jaar intens en discreet onderhandelen voorafgegaan. Mijn agentschap F.I.T. heeft daar inderdaad een zeer grote rol in gespeeld, samen met het Havenbedrijf. Die hebben in tandem zeer goed werk geleverd. Ze hebben ook een voorafgaande studie laten uitvoeren door de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO). Het is een bestaande techniek, die tot nu toe alleen nog maar op kleine schaal is toegepast. Er moest worden onderzocht of dit daadwerkelijk een model is dat kan worden gebruikt op

dergelijke grote schaal. De VITO heeft geconcludeerd dat dit inderdaad een model is dat kan worden gebruikt, waarbij die circulaire techniek kan worden toegepast.

Er is tevens overleg gevoerd op mijn kabinet. Dit heeft finaal tot een offerte-aanvraag geleid. Het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen heeft een publieke tender uitgeschreven. Alle ingediende offertes zijn met elkaar vergeleken. Die afweging heeft betrekking op de investeringen en het tewerkstellingspotentieel. Dit heeft vervolgens geleid tot een publieke intentieverklaring.

Dit is een belangrijke stap. Dit betekent echter niet dat alles al rond is. Ik kan niet voorspellen of dit nu echt tot die vestiging zal leiden. We zijn echter niet over één nacht ijs gegaan. Er zijn veel voorbereidende besprekingen gevoerd. Er zijn veel studies uitgevoerd. Er zullen er trouwens nog volgen, onder meer met betrekking tot de vergunningen en de financiering. De Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) zal nog bijkomende studies over het productieproces zelf verrichten. Verder zullen allicht nog vragen aan de Vlaamse overheid worden gesteld. Ik denk dan aan opleidingen. Er zouden immers vooral laaggeschoolden in dienst kunnen worden genomen.

Al deze zaken moeten nog worden geconcretiseerd. Ik wil echter vermelden dat het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen en F.I.T. dit op een zeer professionele wijze hebben benaderd. Er is een dossier opgebouwd. Ik hoop uit de grond van mijn hart dat het ook lukt.

Zoals de vraagstellers al hebben vermeld, gaat het om een belangrijke investering van 3,7 miljard euro. Dat is een grotere investering dan het totaal van de jaarlijkse buitenlandse investeringen gedurende de afgelopen jaren. De voorbije jaren ging het steeds om ongeveer 2 miljard euro. Nu gaat het om 3,7 miljard euro, om de tewerkstelling van ongeveer 900 voltijdse equivalenten, om een nieuwe techniek en om een versterking van de chemische cluster met de korte keten. We zullen al het mogelijke doen om ervoor te zorgen dat dit slaagt. Het gaat echter om een privéproject. Bij dergelijke investeringen komt zeer veel kijken.

Dit is in elk geval geen losse flodder. Er is geen ideetje gelanceerd om nadien snel een persconferentie te geven. F.I.T. zal zijn rol als facilitator, coördinator en trajectbegeleider blijven vervullen. F.I.T. en het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen hebben ernstig werk geleverd. Ik hoop dat die investering er ook daadwerkelijk komt.

Mevrouw Annick De Ridder (N-VA): Minister-president, ik dank u uiteraard voor uw antwoord. Ik denk, voor alle duidelijkheid, dat iedereen hier met de grootste omzichtigheid naar kijkt. We zijn zeer positief, maar we beseffen ook dat we aan het begin van de onderhandelingen over de concessie en de financiering staan.

We kunnen enkel hopen dat de plannen zullen worden bewaarheid en dat deze investering van 3,7 miljard euro naar Antwerpen zal gaan. Ik heb het even opgesnord. Vorig jaar hebben 184 buitenlandse investeerders in totaal 2,7 miljard geïnvesteerd. Nu zouden we daar met een enkele investeerder 1 miljard euro bovenop doen. Belangrijker nog is dat op die manier ook 900 arbeidsplaatsen zouden worden gecreëerd.

Hoewel u dit al deels hebt aangekondigd, wil ik toch nog een bijkomende vraag stellen. U bent bereid dit pad verder te volgen en tijdens het traject faciliterend op te treden. Ik denk dan aan opleidingen en aan samenwerking met betrekking tot de arbeidsmarkt. We kunnen op innovatieve wijze nagaan wat mogelijk is. De investeerders moeten voelen dat ze welkom zijn en dat we dergelijke beslissingen toejuichen.

De heer Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Minister-president, u bent, net zoals wij allemaal, enthousiast. Er is echter een mooi Vlaams gezegde dat luidt als volgt: "If it sounds too good to be true, it usually is." Als het er te mooi uitziet, is dat vaak ook zo. Op dat vlak hebt u ons echter gerustgesteld. Er is niet over één nacht ijs gegaan. Uzelf, het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen en F.I.T. hebben hun huiswerk gemaakt. Ik hoop dat dit huiswerk ook grondig is gemaakt.

We zullen dit project uiteraard toejuichen. Ik hoop dat er nog veel soortgelijke projecten naar Antwerpen zullen komen. In afwachting wil ik u echter vragen een oogje in het zeil te houden en tijdig over de stand van zaken te rapporteren indien er nieuwe ontwikkelingen zijn. We zullen de Vlaamse Regering hierover uiteraard te gepasten tijde ondervragen.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, ik wil me in eerste instantie bij de twee vraagstellers aansluiten. Er is daarnet al naar de techniek verwezen. Ik vind het positief dat iemand dergelijke bedragen wil investeren om aan een korte keten te werken. Hierdoor wordt afval eigenlijk een nieuwe grondstof die door andere bedrijven in de Antwerpse haven kan worden gebruikt. Met dat onderdeel heb ik dan ook geen enkel probleem.

De vragen rond de financiering had ik ook. In de pers lezen we dat er 20 procent kapitaal is, men moet nog op zoek naar 80 procent.

Ik heb nog een bijkomende vraag. Ik weet dat F.I.T. mee aan tafel zit. F.I.T. onderzoekt heel wat elementen van de investeerders. Wordt het volledige onderzoek gevoerd nu het traject wordt opgestart? Daar is wat onduidelijkheid over. Het bedrijf ERS bestaat sinds 2012, wie zit daar achter? Wat zijn de linken van de investeerders met een regime waar we bedenkingen bij kunnen hebben? Wordt dat meegenomen in het traject?

De voorzitter: Mevrouw Bastiaens heeft het woord.

Mevrouw Caroline Bastiaens (CD&V): Ik sluit me uiteraard aan bij de appreciatie van het goede nieuws voor Antwerpen, maar ook voor heel Vlaanderen in de afgelopen dagen. U hebt inderdaad aangegeven, minister-president, dat deze bekendmaking niet uit de lucht is komen vallen, dat het Havenbedrijf, ondersteund door F.I.T., hier al een grondig onderzoek over heeft gevoerd. U hebt ook gezegd dat we er nog niet zijn, dat er nog heel wat stappen moeten worden gezet, dat F.I.T. daar een rol in kan spelen. Als we er samen van overtuigd zijn dat dit mogelijk een positief verhaal is, zouden we nog verder moeten gaan.

Minister-president, bent u bereid een soort taskforce op te richten waar niet alleen F.I.T. maar ook andere instanties bij betrokken zijn om die stappen te doorlopen en te onderzoeken of we tot een duurzaam initiatief kunnen komen dat positief is voor alle betrokkenen?

Minister-president Geert Bourgeois: Mijnheer Rzoska, als er hier investeringen en werkgelegenheid komen, moeten onze wetten worden gerespecteerd. Investerings uit Zuid-China of India of waar dan ook worden niet nagetrokken. Er wordt hen gezegd in welke context hier wordt gewerkt binnen onze systemen, wetten, fiscale regels en arbeidsrecht. Dat lijkt me het belangrijkste in dit dossier.

Mevrouw Bastiaens, voor mij moet er geen taskforce komen. Ik herhaal dat F.I.T. en het Havenbedrijf als een perfecte tandem hebben samengewerkt, al is dat heel discreet gebeurd. We hebben de lippen op elkaar gehouden; ikzelf deed dat tot na de persconferentie. Toen de zaken op de raad van bestuur kwamen, is een en ander naar buiten gekomen. Het zal zeker nodig zijn er andere entiteiten en

departementen bij te betrekken. We zullen dan zien of er een taskforce aan te pas moet komen. Als er belangrijke deelaspecten aan bod komen, met betrekking tot opleiding of onderzoek bijvoorbeeld, zal dit rechtstreeks worden gevraagd aan de entiteiten. Zonder taskforce is dit nu ook al gebeurd. VITO heeft al onderzoekswerk gedaan en zal dat nog doen. We zullen kijken wat nodig is. Ik denk niet dat we hiervoor direct een zware structuur moeten oprichten.

Mevrouw Annick De Ridder (N-VA): Minister-president, u bent er niet meer op teruggekomen, ik neem aan dat u de faciliterende maatregelen meeneemt vanaf het moment dat de investering wordt aangekondigd. Ik neem aan dat de Vlaamse Regering gaat kijken waar arbeidsmarktgewijs ondersteund kan worden.

Zoals ik al zei, collega's: voeten op de grond. Er is nog een heel tracé te doorlopen. We beseffen dat goed. Ik dacht, mijnheer Schiltz, dat voor liberalen gold: 'optimism is a moral duty'. *(Gelach bij Open Vld)*

Ik zou u willen oproepen om dat hier ook vandaag aan de dag te leggen. *(Opmerkingen van de heer Bart Somers)*

Ik herinner mij dat heel goed.

Ik denk dat we met z'n allen moeten proberen om zulke investeerders aan te trekken, gerust te stellen en maximaal te faciliteren. Het gaat om negenhonderd arbeidsplaatsen. Dat mogen we met z'n allen gerust toejuichen en omarmen.

De heer Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Mevrouw De Ridder, ik ben zeker een optimist, maar het is niet omdat ik als optimist het ravijn induik, dat ik denk dat ik vleugels ga krijgen. Zo nuchter ben ik als liberaal ook.

Minister-president, collega's, een taskforce of niet, er moet arbeidsmarktbeleid op maat komen. Een bedrijf dat een concept van circulaire economie lanceert in de haven, dat moeten we echt ter harte nemen. Ik hoop dat het dit bedrijf wordt. Als het dit bedrijf niet wordt, dan moeten we naar een ander op zoek.

Het kan interessant zijn voor onze regio om in de circulaire economie meer het voortouw te nemen en om ervoor te zorgen dat onze wetenschappelijke instellingen en innovatieve overheidsinstrumenten worden ingeschakeld om dit soort van economische activiteit naar ons land te halen. Uiteraard zal ik daarrond de komende maanden initiatieven nemen. *(Applaus bij Open Vld)*

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Elisabeth Meuleman aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over STEM-richtingen in aso-scholen

ACTUELE VRAAG van Kathleen Krekels aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de vraag naar een degelijke afstemming inzake STEM-richtingen en een correcte studie-oriëntering van leerlingen

ACTUELE VRAAG van Jos De Meyer aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de optie STEM in het aso

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman (Groen): Minister, we zien in een sneltempo STEM-richtingen (Science, Technology, Engineering, Mathematics) opduiken. Dat zijn richtingen met een grote aandacht voor wetenschap, techniek en wiskunde.

Op zich is dat een ontzettend goede zaak. De aandacht voor wetenschap, technologie en wiskunde beantwoordt aan een nood op onze arbeidsmarkt, aan een nood die aanleunt bij de interesses en talenten van jongeren en bij datgene waar jongeren op dit moment mee bezig zijn. Het kan ook een richting zijn die jongeren creatief leert nadenken en competenties met betrekking tot probleemoplossend denken doet ontwikkelen. Die vernieuwde aandacht voor STEM is dus een absoluut goede zaak.

Alleen, minister, zien we die STEM-richtingen enkel binnen het aso opduiken. STEM wordt als het ware het nieuwe Latijn. De echte bollebozen, die vroeger voor Latijn kozen, kiezen nu voor die heel sterke STEM-aso-richting. Ik vraag mij af hoe dat past in de hervorming van het secundair onderwijs. Het was daarbij toch de bedoeling om technisch en beroepsonderwijs, tso en bso, op te waarderen en niet te verarmen? Het was dus niet de bedoeling om de sterke leerlingen daar weg te halen maar integendeel, om net die richtingen te versterken. We wilden een hervorming van het secundair onderwijs waarbij we de leerlingen niet vroeg in hokjes wilden steken maar later beter wilden laten kiezen, om zo alle leerlingen mee te krijgen.

Dit lijkt mij een beetje in te gaan tegen de geest van een goede onderwijs-hervorming, waarbij we de sociale ongelijkheid wilden aanpakken en alle leerlingen wilden meekrijgen. Minister, hoe spoort deze ontwikkeling met de plannen die de Vlaamse Regering toch heeft en onderschrijft op het vlak van de hervorming van het secundair onderwijs?

De voorzitter: Mevrouw Krekels heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Krekels (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, we herinneren het ons nog allemaal: de Pokemonkaarten, de Beyblades, de flippo's, de mooie stickertjes van Diddl, enzovoort, enzoverder. Allemaal rages, rages die door onze kinderen in de scholen zijn gebracht.

Nu is er een nieuwe rage. Dit keer is die rage niet door de kinderen maar door de leerkrachten naar voren geschoven: het organiseren van STEM-richtingen. Veel scholen gaan daarop in. Aso-STEM-richtingen zijn een rage. Maar elke rage heeft een plus en een min. Ook in dit geval is dat zo. De plus van al die richtingen is dat we ons doel willen bereiken door kinderen aan te trekken in die richtingen. We willen hen daarnaartoe trekken, meesleuren en warm maken voor al die boeiende dingen van techniek. Dat lukt, want die richtingen zijn populair. De min is dat alles heel snel gebeurt en dat er van alles in verschillende maten en gewichten tot stand komt. Daardoor dekt de STEM-vlag spijtig genoeg de lading niet meer.

Minister, u wilt een voorstel doen om daarin meer eenvormigheid te brengen. Dat is nodig, want in het tso hebben we natuurlijk al lang de knowhow van de uitbouw van de technische richtingen. Een samenwerking tussen beide, elk in zijn eigenheid, zou beter zijn. Minister, de leerkrachten van de tweede en derde graad secundair onderwijs, die nu de wetenschappelijke vakken geven, vragen om een goede onderbouwing te geven aan de STEM-richtingen, maar ook om de leerlingen die daarin terecht komen zeker en vooral goed te oriënteren.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, gisteren was er veel goed nieuws. Laat me beginnen met iets persoonlijks: mijn vroegere school ontving de prijs van de Vlaamse overheid STEM Excellence Award. Gisteren was er een technologiebeurs in Mechelen, waar meer dan duizend kinderen deelnamen aan een poging om het wereldrecord van de grootste chemieles te breken, onder leiding van Frank Deboosere. De minister bevestigt dat de poging gelukt is. Dus goed nieuws.

Gisteren konden we ook lezen dat een vijftigtal scholen in de tweede graad wat betreft de studierichtingen, vooral met een aso-profiel, en in de eerste graad wat betreft de vijf keuze-uren, een aanbod doen van STEM. De bedoeling is om het probleemoplossend vermogen van leerlingen te versterken en te verhogen.

Agoria reageert heel tevreden, maar stelt ook de vraag om dit een duidelijke plaats te geven in de hervorming van het secundair onderwijs. De Vlaamse Scholierenkoepel is enthousiast, maar wijst op het belang van een goede studiekeuzebegeleiding. Er is ook een kritische stem van een lid van het STEM-platform dat zegt dat ze blij is met de vele initiatieven, maar vraagt om toch niet ondoordacht te zijn. Ik lees ook dat Lieven Boeve, de directeur-generaal van het Vlaams Secretariaat van het Katholiek Onderwijs (VSKO) aan zijn scholen vraagt om een regionale afspraak te maken over welk aanbod in welke instelling moet komen.

Collega's, we hebben vanuit het parlement jarenlang aangedrongen op meer interesse van het onderwijsveld voor alles wat te maken heeft met STEM. Laat ons tevreden zijn dat de basis zelf dit nu ten volle begint te realiseren.

Minister ik heb in het verleden steeds de bezorgdheid gehad voor alles wat technisch en beroepsonderwijs betreft – laat het ons in de toekomst beroepsgericht onderwijs noemen – en dat dit, mede door meer STEM-aandacht in de eerste graad, ook later een aanbod krijgt, waardoor deze richtingen kunnen worden versterkt met deze leerlingen. Minister, hoe plaats u dit binnen het kader van het globaal plan van de modernisering van het secundair onderwijs?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mevrouw Krekels, ik wil starten met uw opmerking over de rages. Minister Homans zei dat het nu voetbalkaarten zijn. Ik vind het een beetje spijtig, maar het zal zo wel niet bedoeld zijn, dat dat een depreciatie is voor de enorme inspanningen die de voorbije jaren gedaan zijn op het veld en ook vanuit het parlement, om STEM een beeld, een gezicht en een naam te geven.

U weet dat er een STEM-actieplan door de Vlaamse Regering is goedgekeurd. Daar worden allerlei initiatieven uit ontwikkeld. Nu voelen we voor het eerst dat de mayonaise pakt. Ik ben het ook eens met een aantal opmerkingen die gemaakt zijn door de collega's. Maar voor mij is het fantastische nieuws dat scholen erop springen en dat de technische en technologische interesse van jongeren wordt aangewakkerd.

De heer De Meyer had het daarnet over gisteren. Ik zag de fractieleider van de N-VA verrast kijken. Gisteren is er dus een poging geweest om met meer dan duizend leerlingen van het vijfde en zesde leerjaar in Technopolis de grootste chemieles te houden. Dat is gelukt, we staan in het Guinness Book of Records. Het enthousiasme van de leerlingen uit het vijfde en zesde leerjaar was spectaculair groot. We zien dat ook in de techniekacademies. Het is dus vrij logisch dat scholen kijken op welk manier ze een goed aanbod kunnen doen in het eerste middelbaar.

Het grote voordeel, collega's, van die eerste graad in het middelbaar onderwijs is dat je daar de grote deling nog niet hebt. Er is een basisaanbod voor iedereen. We willen dat in ons masterplan secundair onderwijs ook versterken. Er zijn vijf tot zeven uur die vrij geprogrammeerd kunnen worden. Scholen besteden dat nu in een aantal gevallen aan Latijn. Nu zeggen een aantal andere scholen dat ze graag – de heer De Meyer heeft het juist geformuleerd – naast het basisaanbod techniek, natuurwetenschappen, wetenschappen en wiskunde dat er al in zit, een extra aanbod willen geven aan eerstejaars en tweedejaars om juist het praktisch

werken en omgaan met wetenschap en techniek te versterken. Daarvan zeggen dat het een rage is, daar ben ik het niet mee eens.

U moet eens een paar scholen gaan bezoeken. In Turnhout, in Geel, in West-Vlaanderen en alle provincies zijn er dergelijke scholen. Veel van die scholen hebben zich één tot twee jaar zeer intensief laten begeleiden door een project dat wij in 2013 goedgekeurd hebben via het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT), STEM@school, waar een hele leerlijn wordt ontwikkeld, tot en met de tweede en de derde graad. Dat is dan ook de inpassing binnen ons masterplan secundair onderwijs.

Mevrouw Meuleman zegt dat het een goede zaak is als we dat aanbieden. Maar daardoor mogen we niet verhinderen dat jongeren in de tweede graad voor technisch onderwijs kiezen. Daar ben ik het zeker mee eens. Het is de bedoeling ons technisch en beroepsonderwijs te versterken. Het feit dat heel veel scholen dat nu aanbieden in de eerste graad, kan de technische alertheid van jongeren verbeteren en een goede doorstroming opleveren naar de tweede en derde graad.

Vandaag kunnen technische scholen die dat wensen, wiskunde-wetenschappen enzovoort programmeren. Vorig jaar hebben tien scholen dat aangevraagd en gedaan. Ik heb er al enkele bezocht die dat met heel veel succes doen. We willen dat leerlingen zich zo breed mogelijk kunnen oriënteren. Wat nu in de eerste graad gebeurt, moet een stimulans zijn om ook oriëntaties naar technische richtingen toe te staan.

Mevrouw Meuleman zei dat we moeten zorgen dat jongeren in de eerste graad niet allemaal voor de STEM-richtingen kiezen en later niet voor het technisch onderwijs. Heel veel van de scholen die dat inrichten, hebben al een brede eerste graad, werken ook samen met technisch scholen en met aso-scholen in de bovenbouw. Daar lijkt meer potentie te zijn dan gevaren.

Uiteraard bewaken we het kwaliteitskader. Gisteren was ik verrast toen ik hoorde dat de koepels en de netten zich zorgen maken. Niets weerhoudt hen ervan om samenwerkingsinitiatieven op te zetten. Ze kunnen zoveel doen. Er is heel veel creativiteit in de scholen. Ik ga geen eindtermen voor STEM opstellen, ik zou niet weten waarom dat nodig is. We moeten er wel voor zorgen dat de kwaliteit van wat wordt aangeboden, goed is. Scholen willen programmeren, toegepast werken met wiskunde en wetenschappen en dat is een bijzonder goede zaak.

STEM@school loopt nu. Er wordt een leerlijn ontwikkeld voor de tweede en derde graad. Scholen kunnen ook een beroep doen op expertise. Het is van belang voor de Vlaamse overheid dat we de ervaring die nu op het terrein is ontstaan, voor alle scholen ter beschikking stellen. Zo krijgen we een goed zicht op hoe we kwaliteitsvol onderwijs aanbieden. Zo kunnen we ervoor zorgen dat de technologische en technische interesse bij jongeren in het vijfde en zesde leerjaar blijft bestaan in het secundair onderwijs. Want dat ontbreekt vandaag in het onderwijs.

De zorgen vanuit de technische scholen capteren we volop, maar we moeten er een sterkte van maken. Het is een goede zaak dat de scholen hun vrije programmeerruimte eindelijk voor wetenschappen en techniek gaan gebruiken.

Mevrouw Elisabeth Meuleman (Groen): Minister, we hebben in de vorige legislatuur veel gedebatteerd over de hervorming van het secundair onderwijs. We zijn toen begonnen met het definiëren van een aantal noden en problemen van het onderwijs, waar iedereen het over eens was. Hoewel we een uitstekend en sterk onderwijs hebben voor heel wat leerlingen, laten we een grote groep leerlingen achter. In onze grote steden stromen 20 tot 25 procent jongeren uit het secundair onderwijs zonder een diploma te behalen. Dat is omdat ze in een

soort hiërarchisch – hoe lelijk het woord ook klinkt – watervalstelsel terecht. Ze worden schoolmoe en dat komt door de hiërarchische opdeling in aso, tso en bso, door het vroeg segregeren van de sterke en zwakke leerlingen, omdat we er niet kunnen voor zorgen dat we jongeren gelijke kansen geven om hen al hun talenten te laten ontwikkelen.

Die onderwijshervorming, waar we zo lang over hebben gedebatteerd en die voor ons nog niet perfect was, is wel noodzakelijk. Die hangt aan elkaar door een aantal schakels. Als je maar een schakel toepast door te zeggen dat je meer STEM gaat installeren, en dan nog in de eerste graad aso, zonder dat er bijvoorbeeld een bovenbouw op volgt, waarbij je domeinscholen creëert die wetenschap en techniek in al hun facetten aanbieden, dan zakt dat als een pudding in elkaar. Minister, het is aan u om een zeer duidelijk signaal te geven aan alle schakels, zodat een goede modernisering en onderwijshervorming worden gerealiseerd. Minister, wat is de timing en wat zijn uw plannen? (*Applaus bij Groen*)

Mevrouw Kathleen Krekels (N-VA): Minister, ik heb het woord rage gebruikt om iedereen wakker te schudden. Er is natuurlijk wel een bezorgdheid: als het veel is en snel gaat, is het soms ook oppervlakkig. We moeten ervoor zorgen dat de kinderen die we naar die eerste graad trekken, de kennis, de knowhow en de interesse hebben om daarmee in de toekomst verder te gaan en de processen en theorieën die achter al die leuke, boeiende technische en technologische ontwikkelingen zitten, verder te kunnen uitbouwen. Dat is heel belangrijk.

Verder moeten we ons in dit debat focussen. Ten eerste: we hebben een tso met een prachtige knowhow over techniek, technologie, wetenschap en wiskunde. Die moeten we gewoon benutten. Ten tweede: de reden waarom wij in het aso die STEM-richting hebben aangevat, is juist om de kinderen binnen dat aso die een bredere interesse hebben, te kunnen triggeren voor die wetenschap en techniek en dan zo een goede studie-oriëntering te hebben naar die tweede en derde graad toe. Ten derde – last but not least –: we hebben gezegd dat we techniek en wetenschappen als een apart vak zouden inrichten in de lagere school. Maar hebben we die lagere school al voldoende mee? Zijn er voldoende leerkrachten die die richting nu al als aparte richting ontwikkelen? Vanaf september 2015 moet dat in volle gang zijn. Zijn al die leerkrachten al mee? Dat is toch ook heel belangrijk bij de oriëntatie.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Voorzitter, uit uw lichaamstaal heb ik begrepen dat ik kort moet zijn, dus zal ik dat ook zijn. Ik had bij mijn collega's eigenlijk iets meer enthousiasme verwacht over de initiatieven die in het werkveld eindelijk genomen worden rond alles wat het STEM-actieplan betreft.

Minister, ik wil graag een bezorgdheid meegeven, ook naar de onderwijskoepels en schoolbesturen. Het zou goed zijn dat in de vroegere technische scholen – laat me toe dat ik ze zo kort omschrijf – de tweede en derde graad domeinscholen met alles wat te maken heeft met STEM zouden worden gelokaliseerd. Dat is niet alleen uw verantwoordelijkheid, minister, maar ook die van de schoolbesturen.

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Mevrouw Caroline Gennez (sp.a): Mijnheer De Meyer, ik wil enthousiast aansluiten bij de opmerkingen van Agoria en uw pleidooi voor domeinscholen. Ik denk dat de aandacht voor en de implementatie van het STEM-aanbod een beetje een slag in het water blijft als dat niet in een brede eerste graad wordt ingeschakeld. Het allerbelangrijkste inzake de hervorming van het secundair onderwijs – en we hebben vorige week de studie van het Agentschap voor Kwaliteitszorg in Onderwijs en Vorming (AKOV) besproken – is dat er minder studierichtingen komen, dat het aanbod duidelijker, uniformer is en dat – zeker in die eerste graad – in het volledige aanbod, in alle richtingen het STEM-kwaliteitsniveau wordt verhoogd en versterkt.

Ik las vandaag dat een directeur van een technische school in Bree heel duidelijk zegt dat, als we alle technische competenties van alle leerlingen oprecht waarderen, we de abstract denkende toekomstige ingenieurs en de concreet doende toekomstige mecaniciens zeker in die eerste graad samen moeten laten kennismaken met dat STEM-aanbod, omdat dat later op de arbeidsmarkt veel betere mensen zal afleveren.

Minister, hoever staat u met de hervorming van dat secundair onderwijs? Hoe zult u domeinscholen stimuleren, niet vrijblijvend, maar bindend? Ik zou graag een antwoord krijgen, minister, niet met een verwijzing naar de vorige regeringen, maar met een blik naar de toekomst.

De voorzitter: Mevrouw Gennez, u stelt veel te veel vragen. U moet één vraag stellen aan de minister. De minister krijgt dat allemaal niet verwerkt.

De heer De Ro heeft het woord.

De heer Jo De Ro (Open Vld): Minister, wij zijn blij dat het experiment veilig is afgelopen. Ik hoop wel dat u tegen alle kinderen van 11 of 12 jaar hebt gezegd dat ze thuis niet moeten proberen hun handen in brand te steken. Daarover zijn we namelijk toch wel enigszins ongerust.

Mijnheer De Meyer, onze fractie is blij en enthousiast te merken dat er effectief met STEM aan de slag wordt gegaan op het terrein. We zijn wel wat bezorgd over de kwaliteit. We zijn dan ook blij dat u hebt gezegd dat we erover moeten waken dat wat men gaat doen ook kwaliteitsvol is.

Voor ons zijn er drie belangrijke elementen voor kwaliteitsvol STEM-onderwijs. Ten eerste: voldoende goed opgeleide leerkrachten die alle aspecten van STEM kunnen brengen. Ten tweede: de leerlijn. U hebt er zelf naar verwezen dat die leerlijn, waarbij men nu in het basisonderwijs de splitsing wetenschap en techniek uit WO haalt, door het hele secundair onderwijs loopt. Ten derde – en dat is voor ons een heel belangrijk element – mag STEM niet worden beperkt tot technologie, maar moeten effectief wetenschap en techniek in hun breedheid aan bod komen. Het moet ook onderzoekgericht zijn, niet alleen theoretisch. *(Opmerkingen van minister Hilde Crevits)*

En daar was de boodschap gisteren dat ook het visueel beeld heel belangrijk is. Minister, wij vragen u om mee te waken over de kwaliteit van die drie elementen.

Minister Hilde Crevits: Wat nu aangeboden wordt in de eerste graad, is een bouwsteen die, wanneer men het lager en secundair onderwijs samen bekijkt, moet voortbouwen op de vraag waarom we WO hebben gesplitst in Mens en Maatschappij en Wetenschap en techniek. Dat is intussen gebeurd en goedgekeurd door de regering. Er bestaat wel nog altijd wat weerstand tegen. We hebben WO gesplitst om wetenschappen en techniek in de lagere school al een plaats te geven. Scholen zijn vrij om daar zelf invulling aan te geven.

Wat de eerste graad betreft, herhaal ik dat u eens moet gaan kijken naar scholen die STEM inrichten in de eerste graad. Ik was een paar dagen geleden in Geel. Daar heeft men gedurende twee jaar gewerkt met de technische campus. Ook in mijn eigen Torhout is er een aanbod STEM, maar die hebben in de bovenbouw al beroeps- en technisch onderwijs. Zij hebben een brede eerste graad en voor hen is dat een manier om extra leerlingen aan te trekken naar het technisch onderwijs. Voor mij is dat elementair. Het is absoluut niet de bedoeling meer te segregeren maar integendeel, om technologie, wetenschappen en techniek vroeger en dichter bij de leerlingen te brengen dan vandaag het geval is. Heel veel van de scholen die dit willen programmeren, doen dat niet omdat het nu mode zou zijn maar wel na zeer grondig onderzoek.

Mevrouw Gennez, wat de modernisering van het secundair onderwijs betreft, hebben we een masterplan. Dat is gestart met de screening van de studierichtingen dat intussen ook in dit parlement is voorgesteld. De resultaten van die screening moeten nu de basis vormen voor een nieuw aanbod waarin STEM een belangrijk onderdeel zal zijn, ook in de tweede en derde graad. Als er één leerlijn is die we moeten bewaken en waarin we onze technische scholen voluit tot bloei kunnen laten komen, dan is het de leerlijn STEM. Dat staat helemaal niet haaks op het feit dat er minder richtingen zouden komen, dat kan zelfs een versterking zijn. We screenen, we rationaliseren en we verminderen het aantal richtingen, maar we bundelen op een goede manier om die leerlijn vorm te geven.

Voor mij is volgend jaar heel cruciaal om de uitrol van het masterplan volledig gestalte te geven. In het masterplan staat dat zowel campusscholen als domeinscholen gestimuleerd moeten worden, dus moet dat ook mee worden uitgewerkt.

Mevrouw Elisabeth Meuleman (Groen): Minister, wij zijn heel blij met die aandacht voor STEM. Wij vragen u om de kwaliteit te bewaken en om er zeker voor te zorgen dat het niet alleen iets wordt voor de sterken, de happy few, de bollebozen in ons onderwijs maar iets dat voor iedereen toegankelijk is om het technisch onderwijs te versterken. En dan is het nodig dat u die hervorming van het secundair onderwijs snel in handen neemt en daar iets van maakt, want dat is nodig. *(Applaus bij Groen)*

Mevrouw Kathleen Krekels (N-VA): Minister, ik wil er geen misverstand over laten bestaan dat we allemaal willen dat STEM een bijzondere plaats krijgt. We moeten erover waken dat de kracht in het tso zich uitzet in het aso en dat elkeen in zijn eigenheid de kracht van STEM naar voren kan brengen zodat we alle kinderen kunnen boeien en de kinderen die daar verder mee moeten, meteen meehebben in een goede oriëntering. Die oriëntering moet starten in de lagere school. We moeten ervoor zorgen dat die lagere school voldoende mogelijkheden en ontwikkelingskansen krijgt om die techniek en wetenschappen een goede invulling te geven. *(Applaus bij de N-VA)*

De heer Jos De Meyer (CD&V): Voorzitter, ik denk dat het niet verboden is om eens enthousiast te zijn over datgene wat in het werkveld gebeurt. Onze samenleving schreeuwt om technisch, technologisch personeel en om mensen die ingenieurswetenschappen hebben gedaan. Als er initiatieven in het veld zelf groeien, laat ons die dan alle kansen geven en laat ons die stimuleren en op de juiste manier sturen. *(Applaus bij CD&V)*

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Chris Janssens aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de nieuwe voordracht van een reeds twee maal eerder geweigerde kandidaat-burgemeester voor de faciliteitengemeente Linkebeek

ACTUELE VRAAG van Willy Segers aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de nieuwe voordracht van een reeds twee maal eerder geweigerde kandidaat-burgemeester voor de faciliteitengemeente Linkebeek

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens (Vlaams Belang): Voorzitter, minister, collega's, er is een nieuwe aflevering in de saga van de burgemeestersproblematiek van

Linkebeek. Ik geef een korte historiek. De benoeming van Damien Thiéry als burgemeester werd na de gemeenteraadsverkiezingen van 2012 geweigerd omdat hij de taalwetgeving had overtreden. Protest van Thiéry bij de Raad van State heeft weliswaar niets opgeleverd maar er is, bijna vijf maanden na dat arrest van de Raad van State, nog steeds geen nieuwe voordracht van een andere burgemeester gebeurd, alhoewel dat wettelijk verplicht is.

De Franstalige potentaten in Linkebeek lachen er een keer mee. In januari hebben ze Thiéry doodleuk aangesteld als waarnemend burgemeester. U zei in het parlement, toen wij u ondervroegen, dat we nog even geduld moesten hebben, dat we vertrouwen moesten hebben in het gemeentebestuur van Linkebeek en dat ze nog niet voldoende tijd hadden gehad. Dat waren uw letterlijke woorden, minister.

Intussen zijn we drie maanden verder en werd uw verzoek om een nieuwe burgemeestersvoordracht te doen, vorige maandag door de gemeenteraad in Linkebeek opnieuw straal genegeerd. Als opgestoken middelvinger naar de Vlaamse Regering en naar u in het bijzonder kan dat tellen.

Minister, hebt u nog steeds vertrouwen in dat gemeentebestuur? Vindt u nog steeds dat zij niet voldoende tijd hebben gehad? Ik vind in elk geval de manier van werken van Linkebeek meer dan één brug te ver. Minister, iedereen wordt geacht de wet na te leven, maar dat geldt blijkbaar niet voor de heer Thiéry. Hij veegt aan zowat alles zijn voeten. Hij lapt de taalwetgeving aan zijn laars. Hij houdt geen rekening met de nieuwe Gemeentewet. Hij lapt de decreten aan zijn laars enzovoort. Ik vind dat u fors moet optreden tegen deze provocaties. Minister, welke maatregelen gaat u nemen om deze Franstalige arrogantie een halt toe te roepen?

De voorzitter: De heer Segers heeft het woord.

De heer Willy Segers (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, wie dacht dat met het Vlinderakkoord alle communautaire rust, peis en vree zou nederdalen over de Vlaamse Randgemeenten en faciliteitengemeenten, krijgt vandaag te maken met het vervelende, trage en snerpende geluid van alweer die burgemeesterscarrousel.

De heer Janssens heeft de historiek geschetst. Sinds 2012 is de heer Thiéry twee keer voorgesteld als kandidaat-burgemeester. Twee keer is dat door de bevoegde minister geweigerd. De man is ook naar de Raad van State getrokken en heeft er geen gelijk gekregen. De minister en de gouverneur hebben intussen schriftelijk de gemeenteraad gevraagd om een nieuwe kandidaat-burgemeester voor te dragen. De carrousel draait. Vorige maandag droeg de gemeenteraad van Linkebeek opnieuw dezelfde kandidaat voor.

Het is duidelijk dat hier een spelletje wordt gespeeld. Toen we het in de commissie hebben besproken, was er nog een mogelijke vorm van verzachtende omstandigheid, maar nu is het toch wel overduidelijk dat de carrousel opnieuw in gang is gezet.

Minister, acht u het opportuun dat de heer Damien Thiéry de hele ambtstermijn als waarnemend burgemeester deze carrousel kan laten draaien of kunnen er acties worden ondernomen?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: De twee vraagstellers hebben al heel wat van de historiek meegegeven. Het is een dossier dat al lang meegaat. Mijn eerste wapenfeit in dit dossier dateert van september 2014, toen ik heb beslist, op basis van bepaalde argumenten, om de heer Thiéry niet te benoemen als burgemeester van Linkebeek.

Op basis van artikel 13bis van de federale Gemeentewet is de heer Thiéry naar de tweetalige kamer van de algemene vergadering van de Raad van State gestapt, waar de procedure voor de benoeming van zo'n burgemeesters wordt geregeld. Hij is daar in het ongelijk gesteld. U hebt dat ook aangehaald. De Raad van State heeft de niet-benoeming bevestigd.

Wat hebben we ondertussen gedaan? Zowel ikzelf als de gouverneur van Vlaams-Brabant, de heer De Witte, hebben op een vriendelijke manier met aandring gevraagd aan de gemeenteraad van Linkebeek om een nieuwe voordracht te doen die conform de wetgeving is. Ik ben het met u eens dat ze die brieven compleet naast zich neer hebben gelegd en geweigerd hebben een antwoord te geven op onze vraag, want in februari 2015 is de heer Thiéry opnieuw aangesteld – niet voorgedragen, dat is iets anders – als waarnemend burgemeester van Linkebeek. Opnieuw hebben we op een vriendelijke manier geprobeerd om de gemeente aan te zetten om met een nieuwe voordracht te komen die niet dezelfde persoon zou zijn als de heer Thiéry.

Wat is er afgelopen maandag gebeurd? Ze hebben al onze brieven, zowel die van mezelf als die van de gouverneur, naast zich neergelegd en hebben gewoon de heer Thiéry opnieuw aangewezen als waarnemend burgemeester van Linkebeek. Ik heb gouverneur De Witte gevraagd om de officiële gemeenteraadsbeslissing op te vragen. Mijnheer Janssens, u trekt ogen, maar ik zal die krijgen. Is het niet vandaag, dan is het morgen. Ik zal die beslissing onmiddellijk vernietigen.

Is daarmee het probleem van de carrousel opgelost? Neen, omdat men dan terugvalt op de laatste gemeenteraadsbeslissing, die dateert van februari 2015, waar de heer Thiéry ook is aangeduid als waarnemend burgemeester. Als we deze carrousel willen stoppen, moeten we een initiatief nemen, want het is heel duidelijk dat er hiaten zijn in bepaalde wetgevingen en vooral in artikel 13bis van de federale Gemeentewet. Dat initiatief moet erin bestaan dat een burgemeester die niet benoemd is, niet alleen niet meer kan voorgedragen worden tijdens dezelfde bestuursperiode maar ook het ambt niet kan waarnemen in dezelfde bestuursperiode. *(Applaus bij de N-VA)*

De heer Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, u hebt vorige keer gezegd dat de gemeente onvoldoende tijd had gehad, nu zult u de notulen opvragen. Alsof u daar de oplossing in zult lezen. Ik vind uw houding in het beste geval een bewijs van ofwel naïviteit ofwel goedgelovigheid en in het slechtste geval een gebrek aan daadkracht. *(Opmerkingen)*

Ik vrees dat het laatste is want de carrousel zal niet ophouden.

We hebben intussen vijf jaar Geert Bourgeois als bevoegd minister van Binnenlands Bestuur gehad en bijna één jaar minister Homans als bevoegd minister, en Thiéry lacht ermee. Hij is al acht jaar waarnemend burgemeester en denkt het tijdens deze legislatuur ook nog uit te zitten. Minister, ik roep u niet alleen op om in de verre toekomst initiatieven te nemen, maar om nu tuchtsancties te nemen tegen Damien Thiéry. Start een tuchtprocedure tegen die man om hem minstens te schorsen maar liefst zelfs af te zetten in zijn uitvoerend mandaat en laat een regeringscommissaris het lokale bestuur overnemen. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De heer Willy Segers (N-VA): Mijnheer Janssens, u hebt niet goed geluisterd. Het is absoluut niet opportuun om nu de procedures in het gedrang te brengen en in een ander verhaal terecht te komen. De minister heeft duidelijk aangegeven dat ze beslissing van vorige maandag wil ontvangen en inkijken, zodat er precies kan worden gereageerd.

Minister, ik ben verheugd dat u aankondigt dat als u hetzelfde zult lezen als destijds, u het zult vernietigen. Het parlementair initiatief dat u aankondigt, kan

een stap zijn die de goede richting uitgaat. We zullen daar graag aan meewerken. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: De heer Van Eyken heeft het woord.

De heer Christian Van Eyken (UF): Voorzitter, de heer Thiéry is in 2006 en 2012 op een democratische wijze verkozen. Een groot deel van zijn bevolking verwacht dat hij burgemeester wordt.

Mochten we in een staat leven waar de burgemeesters rechtstreeks worden verkozen, was Damien Thiéry al lang rechtstreeks burgemeester geworden. Maar dat is niet onze wetgeving. Ik hoor en ik stel vast dat er problemen zijn met zijn voordracht. U zegt dat u het initiatief gaat nemen opdat een geschorste of niet-benoemde burgemeester niet als waarnemend burgemeester kan optreden. Wanneer neemt u die beslissing? Gaat dit binnenkort van kracht worden? Of welke andere initiatieven wenst u te nemen in dit dossier?

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

De heer Michel Doomst (CD&V): Minister, dit soort van cinema kan niet voor een burgemeester. Gelukkig behoort de heer Thiéry tot de uitstervende burgemeesterssoort in de Rand die zoals de huismus en de boerenwaluw bedreigd wordt door permanent te proberen op een zonevreemde manier vliegen te vangen. Een burgemeester is er om wetten en decreten te doen naleven, en moet dat dus in elk geval om te beginnen zelf doen.

De Raad van State heeft de kaarten duidelijk gelegd. Zelfs de tweetalige Kamer heeft gezegd dat dit niet kan. De taalwetgeving moeten worden toegepast. De heer Thiéry zit juridisch helemaal in de buitenspelzone. Minister, in hoeverre gaat u de zweep van het toezicht nog gebruiken? Is het moment van het breekijzer niet gekomen, om te kijken hoe we inderdaad via een decreetgevend initiatief de stoelplakkers in beweging kunnen krijgen?

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

De heer Jo De Ro (Open Vld): Ik sluit me aan bij de opmerking van de heer Doomst dat burgemeesters als eersten het goede voorbeeld moeten geven in het naleven van wetten en decreten. Het initiatief waarnaar u verwijst, om te onderzoeken of er decretale verbeteringen moeten komen, onderschrijft onze fractie volledig, als we zo deze cinema kunnen stoppen. Ik wil de aandacht er wel op vestigen: we hebben het nu over Linkebeek. Het is waar wat de heer Doomst zegt: het is een uitstervende soort voor dat thema. Maar er zijn nog gemeenten in Vlaanderen waar er onbestuurbaarheid is. Daarvoor moeten dringend decretale maatregelen worden genomen. We rekenen er als fractie op dat we ook op dat terrein ons werk zullen doen.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Janssens, net zoals de heer Segers heb ik de indruk dat u een klein beetje Oost-Indisch doof bent voor wat ik heb gezegd. Ik heb absoluut niet gezegd dat ik gewoon de notulen ga opvragen van de gemeenteraad. Ik heb gezegd: als ik een gemeenteraadsbeslissing wil vernietigen, moet ik die wel officieel hebben. Ik heb aan de provinciegouverneur van Vlaams-Brabant, de heer De Witte, de taak gegeven om die officiële gemeenteraadsbeslissing op te vragen, dus niet de notulen. Als daaruit blijkt dat de heer Thiéry is aangeduid als waarnemend burgemeester – en ik ga ervan uit dat dat zo is – zal ik die beslissing onmiddellijk vernietigen.

U vindt dat ik niets doe. Maar ik denk dat in het verleden nog niet zo vaak een gemeenteraadsbeslissing op deze manier is vernietigd. Dat is een toonbeeld van daadkracht, waarnaar u in deze problematiek terecht vraagt.

U zegt dat het gaat om de verre toekomst. Nee, ik zal de gemeenteraadsbeslissing vernietigen. Maar daar stopt de carrousel niet, omdat je dan terugvalt op de gemeenteraadsbeslissing van februari 2015. De heer Thiéry is toen ook aangesteld als waarnemend burgemeester.

We moeten onmiddellijk overgaan tot een initiatief, ik heb u uitgelegd wat ik daarmee bedoel. We moeten er binnen de meerderheid op zeer korte termijn over praten hoe we dat kunnen invullen. Het volstaat momenteel niet dat de niet-benoemde burgemeester niet meer mag worden voorgedragen. We moeten er ook voor zorgen dat de niet-benoemde burgemeester in dezelfde bestuursperiode niet kan worden aangesteld als waarnemend burgemeester. En dan stopt de carrousel.

Ik dacht, mijnheer Janssens, dat uw fractie daarmee ook tevreden zou zijn, maar blijkbaar niet. U hebt wellicht betere oplossingen, maar ik denk dat dit een zeer goed en kordaat optreden is van deze Vlaamse Regering.

Mijnheer Van Eyken, u zegt van alles over de heer Thiéry, maar er bestaat wel nog zoiets als een rechtsstaat. Een burgemeester, ook een burgemeester in een van de faciliteitengemeenten, wordt verondersteld om de wetten, die voor iedereen gelden, na te leven. Of hij nu door een grote meerderheid verkozen is of niet, dat maakt niet uit: iedereen wordt verondersteld de wetten na te leven. En het is niet alleen de Vlaamse wetgeving en de taalwetgeving die hij niet naleeft, ook het advies van de Raad van State legt hij volledig naast zich neer. Dat getuigt van weinig respect voor een democratie.

Mijnheer Doomst, ik ben het met u eens dat het moment van het breekijzer, zoals u het mooi hebt genoemd, aangebroken is. We moeten heel snel een initiatief nemen om deze carrousel te stoppen. Het heeft lang genoeg geduurd. Er is ook geen enkele andere mogelijkheid, want er zijn zoveel gaten in de wetgeving om elke keer opnieuw hetzelfde circus en dezelfde carrousel mee te maken. We moeten dus heel snel een initiatief nemen. Ik zal de meerderheid daar op zeer korte termijn over samenroepen.

Mijnheer De Ro, ik ben blij dat uw fractie dit ook steunt. De onbestuurbaarheid van de gemeente is ook een heel belangrijk dossier, waarin ik ook al een aantal initiatieven heb genomen. Ik ben het met u eens dat ook dit dossier redelijk snel een oplossing moet krijgen. *(Applaus bij de N-VA)*

De heer Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, wij zullen alle decretale initiatieven die een einde aan die carrousel maken, met heel veel overtuiging steunen. Maar intussen zien we wel wat de feiten zijn, namelijk dat de heer Thiéry al acht jaar lang met de voeten van twee bevoegde N-VA-ministers speelt. Ik kan mij niet van de indruk ontdoen dat u niet meteen wilt toezeggen dat u tuchtsancties wilt nemen, omdat de heer Thiéry lid is van de MR, een partij waar uw partij een federale coalitiepartner van is. Ik kan mij niet van de indruk ontdoen dat u uzelf voor schut laat zetten door een Franstalige oproerkraaier in de Vlaamse Rand, omdat u toch maar geen communautaire stok in het federale hoenderhoek wilt gooien.

Ik herhaal mijn pleidooi, minister. Hij heeft al zo vaak wetten, taalwetgeving, decreten en de nieuwe Gemeentewet overtreden, dat het nu alleen nog maar tijd is om tuchtsancties te nemen. Start de tuchtprocedure tegen de heer Thiéry en toon nu eindelijk eens dat de Vlaamse Regering niet met haar voeten laat spelen door Franstalige provocateurs in onze Vlaamse Rand. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De heer Willy Segers (N-VA): Voorzitter, collega's, de carrousel moet stoppen. Dat is een duidelijke boodschap die vandaag kamerbreed, bijna tot helemaal

achteraan, wordt gegeven. Mijnheer Van Eyken, de minister heeft dit argument al gegeven: het is niet omdat je democratisch verkozen bent, dat je alle rechten en plichten en wetten naast je neer kunt leggen.

Laat ons dit maar even als een niet-communautair vraagstuk stellen, maar als een element van het politieke metier. Wij leggen de eed af als uitvoerende mandatarissen. Wij worden verondersteld de wetten en de decreten te volgen. Dat is wat hier in het spel is. Ik ben dan ook verheugd over de bijval van de collega's om mee te ondersteunen hoe we dit parlementair kunnen aanpakken.

Minister, ik dank u voor de zeer standvastige houding om dit onmiddellijk op te lossen en de opening te creëren naar parlementair initiatief. Ik heb begrepen dat u helpende handen zoekt, helpies, zoals sommigen dat tegenwoordig noemen. Op ons kunt u rekenen. Wij zijn bereid. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Rob Beenders aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over flankerende maatregelen binnen het decreet Lokale Diensten-economie

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

De heer Rob Beenders (sp·a): Voorzitter, minister, collega's, op 1 april trad het decreet Lokale Diensten-economie in werking. Dat is een heel goed decreet, waar wij absoluut alle steun aan willen geven, ook vanuit de oppositie. Het zorgt immers voor een professionalisering van de sector. Het zorgt er ook voor dat doelgroepmedewerkers kunnen doorstromen. Op dat vlak is er dus geen enkel probleem.

Uit cijfers die ik via enkele schriftelijke vragen heb opgevraagd, blijkt echter dat vandaag 190 van de 300 bedrijven in de gevarenzone zitten. Dat zijn 190 bedrijven die minder dan 5 voltijdse equivalenten aan boord hebben, iets wat noodzakelijk is tegen 2018, als men moet voldoen aan het decreet.

Om die bedrijven uit de gevarenzone te halen, kan men twee dingen doen. Men kan ervoor zorgen dat er een groeipad wordt opengesteld, waardoor die ondernemingen een perspectief hebben en eigenlijk hun tekorten kunnen aanvullen. U kunt echter ook zorgen voor een fusiebegeleiding, waardoor bedrijven die vandaag in de gevarenzone zitten kunnen samenwerken, en op die manier kunnen professionaliseren en kunnen voldoen aan die vijf voltijdsequivalenten.

Van de beide gevallen vinden we vandaag niets terug in de begroting. U deelt vandaag wel mee dat er flankerende maatregelen zijn, en dat u in een vormingsbudget van meer dan 300.000 euro hebt voorzien, net om die fusies te begeleiden. Ik wil u er echter toch aan herinneren dat die middelen net niet voor fusiebegeleiding kunnen dienen. Dat zijn middelen die in het vierde Vlaams intersectoraal akkoord voor de socialprofit- en non-profitsector zijn afgesloten. Die middelen behoren toe aan werkgevers en werknemers en dienen vooral voor vorming voor mensen op het terrein. Die dienen niet om trajectbegeleiding te subsidiëren indien men bijvoorbeeld wil fusioneren in het kader van het nieuwe decreet.

Minister, in welke concrete maatregelen hebt u voorzien zodat tegen 1 januari 2018 alle bedrijven kunnen voldoen aan de nieuwe decretale vereisten?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Voorzitter, mijnheer Beenders, u hebt zelf gerefereerd aan een mededeling van mij vandaag in Het Belang van Limburg. U weet zelf ook wel dat dit een beetje een reactie was op wat u gisteren in Het Belang van Limburg hebt laten publiceren. Media-aandacht is voor elk parlementslid goed, dus dat is geen enkel probleem.

Ik had echter wel een probleem met de inhoud van de boodschap. U zei daar immers kort door de bocht dat er vijfhonderd jobs op het spel staan en dat men eigenlijk ook de schaalgrootte van die vijf voltijdsequivalenten per onderneming in vraag stelt. U zegt enerzijds dat u dit volledig steunt. Voor alle duidelijkheid, het decreet Lokale Diensteneconomie is in 2013 goedgekeurd. Niet ik was de bevoegde minister, maar wel iemand van uw partij. Voor alle duidelijkheid, we hebben dat mee gesteund, met veel enthousiasme. U zegt nu echter in de krant dat vijfhonderd mensen hun job dreigen te verliezen, en ik vind dat zeer jammer. U hebt immers gewoon een optelsom gemaakt van alle ondernemingen in de lokale diensteneconomie op dit moment die niet aan die vijf voltijdsequivalenten komen. Ik vind dat bijzonder jammer, omdat dat ook zeer kwetsbare mensen zijn, mensen die het moeilijk hebben in onze samenleving om aan een reguliere job te geraken en dergelijke meer. Die mensen gaat u nu nog wat angst aanjagen, compleet onterecht.

Wat was immers de bedoeling van het decreet Lokale Diensteneconomie? U hebt het zelf gezegd. U of uw partij zal dat nog beter weten dan ikzelf. De bedoeling was om naar meer professionalisering van de sector te gaan. Een van de mogelijkheden was door fusies en dergelijke meer te komen tot een schaalgrootte van vijf voltijdsequivalenten. Zijn flankerende maatregelen nodig? Ja. Gaan we die nemen? Ja. Ik zal u een aantal voorbeelden geven van maatregelen die we wel nemen. Voor alle duidelijkheid, dit is niet limitatief. Zo werden er infosessies georganiseerd voor lokale regisseurs. Ook het vormingsfonds, ten bedrage van 335.000 euro, voor de koepels kan dienen voor de begeleiding in de transitie naar het decreet Lokale Diensteneconomie. Voor alle duidelijkheid, er is een overgangperiode van drie jaar. Drie jaar krijgt elke onderneming de tijd, ook bijvoorbeeld een kleine onderneming. Ik noem lukraak een gemeente. Nemen we Sint-Amands: ook daar krijgt men drie jaar de tijd om zich te conformeren aan het nieuwe decreet.

Een andere flankerende maatregel die we nemen, betreft de adviespremies. Die kunnen nu ook worden gebruikt in het kader van de transitie naar de implementatie van het decreet Lokale Diensteneconomie en tijdens de overgangperiode van drie jaar. Die kunnen ook worden gebruikt om die transitie mogelijk te maken.

Er zijn ook uitzonderingen op die schaalgrootte van vijf voltijdsequivalenten, bijvoorbeeld wat kinderopvang betreft. Met betrekking tot kinderopvang zijn er immers natuurlijk wettelijke bepalingen die stellen hoeveel begeleiding er nodig is per aantal kinderen. Ook met betrekking tot de sociale huisvesting is er bijvoorbeeld een uitzondering. Ik verwijs naar het project van de zogenaamde huisbewaarders dat vorige legislatuur is opgestart.

Is dit een goed decreet? Ja. Heb ik dit geërfd? Ja, maar ik heb het met heel veel plezier geërfd. Mijnheer Beenders, ik hou er echt niet van dat u paniek veroorzaakt bij de zwakste mensen in onze samenleving, en doodleuk in de krant gaat vertellen dat vijfhonderd mensen hun job dreigen te verliezen, want dat klopt niet. (*Applaus bij de N-VA*)

De heer Rob Beenders (sp·a): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik stel het decreet ook niet in vraag, niet in de krant, niet vandaag. Ik heb dat nooit gedaan. We hebben het decreet altijd gesteund, maar we vragen vandaag, nu

het in werking begint te treden en elke dag wegtikt, om zo snel mogelijk duidelijkheid te scheppen. Leg uw kaarten op tafel en geef ons uw perspectief met betrekking tot een groeipad. Ik maak de sector niet ongerust. Dat doet u, omdat u in 0 euro voorziet voor een groeipad en omdat u niet in middelen voorziet voor trajectbegeleiding voor fusies. De sector heeft immers heel veel vragen, maar krijgt geen antwoorden.

Minister, u hebt net verklaard dat ze nog drie jaar hebben voor ze aan de decretale voorwaarden moeten voldoen. U weet echter ook dat gemeenten tijd nodig hebben om zich financieel te organiseren. Ze moeten bepaalde budgetten vrijmaken en bepaalde doelgroepmedewerkers verder ondersteunen.

Indien geen van beiden de sector ongerust wil maken, wil ik u een bijkomende vraag stellen. Wat zal tijdens deze legislatuur het groeipad zijn? Indien u dit kunt meedelen, zal de sector gerustgesteld zijn en kunnen voortwerken aan de opdrachten waar de sector nu al aan werkt. De sector zou zich dan niet met de administratieve rompslomp moeten bezighouden. Wat is het groeipad voor deze legislatuur?

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Mijnheer Beenders, ik kan me niet van de indruk ontdoen dat u hier naar paniekzaaiërij streeft. De einddatum om alles in regel te stellen, valt in 2018. De minister heeft net bevestigd dat er adviespremies en een trajectbegeleiding voor fusies komen. Ik snap niet waarom u hier per se wilt eisen dat het groeipad sneller zou worden bekendgemaakt.

Minister, ik heb maar één bijkomende vraag. Het voorziene kader blijft. Iedereen heeft drie jaar tijd. De adviespremies komen erbij. Hebt u van de sector enig signaal ontvangen dat dit onvoldoende zou zijn?

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Mevrouw Sonja Claes (CD&V): Voorzitter, de vorige meerderheid heeft het decreet Lokale Diensteneconomie goedgekeurd. We hebben toen allemaal met veel wijsheid geoordeeld dat een schaalvergroting nodig is. Volgens mij staan we daar op dit ogenblik allemaal nog steeds achter.

Aangezien drie jaar niet veel tijd is, lijkt het me zinvol in overleg met de koepels na te gaan op welke wijze die begeleiding kan gebeuren. Ik heb de indruk dat er nood aan aansturing is. De ondernemingen, gemeentebesturen en koepels moeten worden gestimuleerd om aan de slag te gaan en effectief fusies tot stand te brengen. Dat is tenslotte een van de oplossingen.

Een tweede oplossing bestaat natuurlijk in het groeipad, waarover nu nog geen duidelijkheid bestaat. Het zou natuurlijk enigszins helpen indien u in verband met dat groeipad duidelijkheid zou scheppen.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Beenders, u weet dat een lokale diensteneconomie van maatwerk verschilt. De mensen die in de lokale diensteneconomie worden tewerkgesteld, worden verondersteld een korte periode van vijf jaar nodig te hebben om naar de reguliere arbeidsmarkt te kunnen doorstromen. Dat is iets anders dan maatwerkbedrijven.

U hebt het over een groeipad gehad. Het is me niet duidelijk, maar ik vermoed dat u eigenlijk een groeipad bedoelt dat elke onderneming in de lokale diensteneconomie die momenteel niet over vijf vte's beschikt, een groeipad te geven om hieraan te voldoen. Zo zouden ondernemingen met twee vte's een groeipad van drie vte's krijgen om aan de voorwaarde van vijf vte's te kunnen voldoen. Dat staak haaks op de filosofie.

U bent een zeer actief lid van de commissie Sociale Economie. Ik heb steeds, onder meer in mijn beleidsnota, duidelijk gesteld dat ik eerst wil afwachten wat het allemaal zal worden. We hebben drie jaar tijd gegeven om tot fusies over te gaan, om een schaalvergroting tot stand te brengen, om professioneler te werken en om bepaalde zaken anders aan te pakken. We moeten nu even afwachten. We zullen dan wel zien of er nood aan een groeipad is.

Een van de voordelen van een schaalvergroting tot vijf vte's is volgens mij overigens het feit dat de mensen die daar zijn tewerkgesteld nog iets van elkaar kunnen opsteken. Ik geloof niet echt in ondernemingen in de lokale diensteneconomie met een tewerkgestelde die elke dag eenzaam aan zijn werk moet beginnen en niets van een collega kan opsteken. Dat vind ik zeer goed aan die schaalvergroting. Als ik het goed heb begrepen, staat u daar ook achter.

Mijnheer Gryffroy, ik heb geen signaal van de sector gekregen dat het onvoldoende zou zijn. De sector heeft echter zeer duidelijk om flankerende maatregelen gevraagd. Ik heb u een aantal van die maatregelen opgesomd.

Mijnheer Beenders, u had een vraag om uitleg over dit onderwerp ingediend. Ik heb vernomen dat die vraag om uitleg is weggevallen. Ik had al een uitgebreider antwoord voorbereid. Mijn spreektijd is op dit ogenblik zeer beperkt. *(Gelach)*

Ik heb al een aantal flankerende maatregelen opgesomd. Die opsomming is natuurlijk niet limitatief.

Mevrouw Claes, overleg met de koepels? Ja, absoluut. Vanuit het vormingsfonds gaat er 335.000 euro naar de koepels. Die kunnen dan zelf met de ondernemingen onderhandelen, praten, begeleiding aanbieden en dergelijke. Ik kan u wel zeggen dat onze administratie en mijn kabinet constant ter beschikking staan van de koepels, evenals van de lokaaldiensteneconomieondernemingen. Ze maken er echt heel veel gebruik van. Overleg is zeer belangrijk en we doen dat voldoende, denk ik.

De heer Rob Beenders (sp.a): Ik wil ons standpunt nog eens herhalen, want hier wordt van alles door elkaar gezegd. Sp.a zegt heel duidelijk: fusievorming, ja, en maximale begeleiding van bedrijven die willen samenwerken om te fusioneren. Daar heeft de overheid een belangrijke taak in, ze moet die begeleiding faciliteren.

Leg vandaag uw kaarten op tafel voor een groeipad, want niet elke onderneming in de gevarezone kan fusioneren, zodat ze weten dat er een perspectief is om zeker na 2018 te kunnen blijven bestaan.

Investeer en versterk de sector door in een groeipad te voorzien om de wachtlijsten aan te pakken voor de lokaaldiensteneconomie. Op die manier kunt u in deze legislatuur rustig verder werken, samen met de koepels, de oppositie, de sector, en weten ze waaraan ze toe zijn.

Dat zijn de drie dingen waarvoor wij blijven pleiten. Ik ben ervan overtuigd dat de sector van de sociale economie duidelijkheid vraagt, verwacht en moet krijgen. Ze hebben iemand nodig die het voor hen opneemt, die voor hen strijdt. Maak er geen palliatieve patiënt van. Ik heb het gevoel dat u de sociale economie liever kwijt dan rijk bent. Leg uw kaarten op tafel en zorg ervoor dat de sociale economie de aandacht krijgt die ze verdient in deze legislatuur. Het zou u al sieren mocht u de bevoegdheid sociale economie opnieuw op uw titulatuur zetten. Ook dat geeft de indruk dat u de sector niet genegen bent. *(Applaus bij sp.a)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Rik Daems aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de groeiende sociaal-economische kloof tussen laag- en hoogopgeleiden

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rik Daems (Open Vld): Minister, collega's, gisteren heeft de FOD Sociale Zaken een aantal markante cijfers gegeven via Belga die te maken hebben met armoederisico. Wat me daarbij opviel, is dat het armoederisico bij 65-plussers in de afgelopen tien jaar sterk is gedaald, van 23 naar 17 procent. De dienst Sociale Zaken geeft daar een reden voor: gestegen pensioenrechten, meer bepaald gestegen pensioenrechten voor vrouwen en vooral voor zelfstandigen. Het lijkt me een heel goede zaak dat die trend uiteindelijk armoedebestrijdend is.

Ook opvallend in die cijfers is de exact omgekeerde trend. In de afgelopen tien jaar kregen de laagopgeleiden, die een kleiner armoederisico hadden dan 65-plussers, een hoger risico: van 19 naar 27 procent. Een hoogopgeleide zit rond de 7 procent, het gemiddelde zit rond de 15 procent. De FOD Sociale Zaken linkt het armoederisico dus duidelijk aan de opleidingsgraad. Er is een toenemende armoede-opleidingskloof.

Dit zit over verschillende domeinen verspreid, onder meer binnen de Vlaamse Regering. Mijn vraag aan u is: wat zijn de elementen die u vanuit uw bevoegdheid van Armoedebestrijding kunt aandragen om iets te doen aan dit armoederisico dat verband houdt met de opleidingsgraad? De opleiding zal verband houden met economische activiteiten als werknemer of als zelfstandige. Iedereen weet dat een job of een zelfstandige activiteit die goed loopt, de beste sociale bescherming is.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Voorzitter, mijnheer Daems, net als u heb ik kennis genomen van de studie van de FOD Sociale Zekerheid. Het is een redelijk lijvig document van zeventig pagina's. Ik ben nog niet bij machte geweest om het helemaal door te nemen. Ik heb de belangrijkste punten wel doorgenomen.

De studie sluit aan bij de Europese 2020-doelstellingen, die eigenlijk zeggen dat tegen 2020 20 miljoen mensen minder in armoede mogen leven.

Concreet, wat België betreft en dus, voor alle duidelijkheid, niet alleen Vlaanderen, wil dat zeggen dat we het aantal mensen die in armoede leven moeten terugdringen met 400.000. Vlaanderen scoort iets beter dan Wallonië en de andere gewesten. *(Opmerkingen van de heer Bart Somers)*

Het is een federale studie, mijnheer Somers. Het is dus normaal dat het over het hele koninkrijk gaat. Nu komt het woord 'koninkrijk' er nog eens bij.

Alle gekheid op een stokje, we moeten nog heel wat initiatieven nemen. Ik zeg niet, mijnheer Daems, dat u dat zegt, maar armoede is jammer genoeg niet ontstaan bij het aantreden van deze regering. De maatregelen die tijdens de vorige legislatuur werden genomen, waren niet toereikend. Integendeel, de armoede is nog gestegen. Jammer genoeg. Ik denk dat iedereen dat jammer vindt. Ja?

Ik ben het absoluut met u eens dat het hebben van een inkomen uit arbeid enerzijds een goede garantie is om niet in armoede te vervallen of anderzijds een mogelijkheid om uit armoede te geraken. U hebt zelf de redenen gegeven hoe het komt dat bij de ouderen de armoede is afgenomen. Er zijn inderdaad meer vrouwen gaan werken, en die hebben nu ook recht op pensioen. Maar er is heel duidelijk een kloof tussen de lager en de hoger opgeleiden.

Wat doen wij eraan? Ik ben coördinerend minister, u weet dat. Armoede is een collectieve verantwoordelijkheid van de hele regering. Het is een horizontale bevoegdheid. Ik draag met heel veel plezier de coördinatie. Maar het zijn de collega-ministers die in het kader van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding (VAPA), dat in juli zal worden overgemaakt aan dit parlement, concrete acties zullen ondernemen. Ik denk aan het onderwijs, waarvoor minister Crevits verantwoordelijk is: een diploma hebben is belangrijk. Minister Muyters stelt acties voor omdat het hebben van een job belangrijk is. Het is dus een collectieve verantwoordelijkheid, die heel breed over alle bevoegdheden van alle Vlaamse ministers gaat. Al die acties worden nu gekoppeld in het VAPA. Zoals het parlement mij heel beleefd gevraagd heeft, zal dit VAPA in juli worden overgemaakt aan het parlement. Wij zullen er dan een uitgebreid debat aan wijden.

De heer Rik Daems (Open Vld): Minister, dank u voor uw antwoord. U bent, zoals u zegt, 'coördinatie' minister. Ik neem één cijfer uit die studie: wij moeten in 2020 evolueren naar 1,8 miljoen 'armoederisicovolle' mensen, als ik het zo mag noemen, terwijl de trend omgekeerd naar 2,2 miljoen gaat. Dat is dat verschil van 400.000 mensen.

Het punt is dat we niet alleen curatief, maar ook preventief moeten optreden. U treedt natuurlijk ook curatief op. Er zijn mensen die zich in een situatie bevinden waaraan iets moet worden gedaan. Maar het is nog belangrijker dat mensen niet in een situatie met risico op armoede terechtkomen. Ik kijk dus uit naar wat u, binnen dat 'coördinatie' gegeven, aan het parlement zult overmaken. Ik ben natuurlijk niet beslagen in alle domeinen, maar als ik wel iets weet, dan is het toch over de relatie tussen opleiding, jobs en zelfstandige activiteiten. Ik zal dit met andere woorden namens mijn fractie met bijzondere aandacht bekijken en waar ik kan namens mijn fractie de nodige toegevoegde waarde aanbieden.

De voorzitter: De heer De Bruyn heeft het woord.

De heer Piet De Bruyn (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, de heer Daems heeft hier een terechte bekommernis geuit. Wij stellen vast dat het met de armoedecijfers in Vlaanderen en België niet de goede richting uitgaat. Dat roept ons allemaal ter verantwoording. Dit Vlaams Parlement blijft dit punt terecht op de agenda zetten. Minister, u verwijst naar het VAPA. Wij zijn inderdaad vragende partij om dat samen met u te bespreken. Wij willen nu alvast zeggen dat het wat ons betreft een belangrijke klemtoon zal zijn om te blijven inzetten op opleiding. Dat blijkt uit de studie: hoe hoger de opleidingsgraad, hoe groter de kans op duurzaam werk, hoe kleiner de kans op armoede. Wij willen en zullen op die nagel blijven kloppen de volgende jaren.

De voorzitter: Mevrouw Franssen heeft het woord.

Mevrouw Cindy Franssen (CD&V): Ik sluit mij graag aan bij mijn collega's. Minister, u verwijst terecht naar de EU 2020-strategie waarbij armoedebestrijding één van de vijf pijlers is. Wij hebben daarvoor een nationaal en een eigen Vlaams hervormingsprogramma. Wanneer mogen wij daarover een tussentijdse evaluatie verwachten? Kunt u deze resultaten ook bespreken op de interministeriële conferentie? Ik heb het hierover in het verleden al gehad. In dezelfde studie waarnaar de heer Daems verwijst, gaat de tendens nog niet in de richting die nodig is om de armoede te bestrijden. Wilt u hier zeker ook rekening mee houden?

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp-a): Minister, we hebben allemaal kennisgenomen van de zorgwekkende breuklijn die er in onze samenleving bestaat waarbij laaggeschoolden, ook werkende mensen, een gevoelig hoger risico hebben op armoede dan hooggeschoolden. Er is ook goed nieuws, namelijk dat

beleid kan sturen, dat beleid kan helpen. De heer Daems heeft verwezen naar de verbeterde positie van ouderen als het gaat over armoede. Iedere econoom en iedereen die bezig is met de arbeidsmarkt, zal u zeggen dat investeringen in die laaggeschoolden, de meeste efficiëntie zullen opleveren.

Als we naar het beleid van de Vlaamse Regering kijken, en met name naar uw collega Muyters, zien we het omgekeerde. Zijn hervorming van de doelgroepmaatregelen zal ertoe leiden dat laaggeschoolden tussen 25 en 55 voortaan geen steun meer zullen krijgen en eigenlijk op hun kin zullen moeten kloppen.

Dus is de vraag aan u, minister: wat gaat u doen met die studie? Zult u desgevallend minister Muyters terugroepen? Zult u die doelgroepmaatregelen onderwerpen aan een armoedetoets, en zult u doen wat iedereen die naar die gegevens kijkt, u zal aanraden, en dat is: ondersteun die laaggeschoolde, ook werkende mensen, die elke dag opstaan om te gaan werken, in hun strijd tegen armoede? Geef hun de helpende hand die ze verdienen en niet de stamp in de rug richting de armoede.

De voorzitter: Mevrouw Moerenhout heeft het woord.

Mevrouw An Moerenhout (Groen): Minister, ik heb dat FOD-rapport ook eens doorgenomen. Daarin staat inderdaad dat laaggeschoolden een risicovolle doelgroep zijn, maar nog meer bepaald alleenstaande laaggeschoolde vrouwen met een of meerdere kindjes en vrouwen die zich op de huurmarkt bevinden. Zo wordt het omschreven in het rapport. Dat is een heel specifiek profiel. Eigenlijk kan dat niemand van ons verwonderen want heel wat besparingen, maar ook heel wat tendensen in de maatschappij, komen ten laste van die doelgroep. Dan denk ik aan de huurmarkt die te duur is, maar vooral heel duur voor alleenstaanden. Dan denk ik aan kinderopvang die heel moeilijk bereikbaar is, en dan zeker voor die alleenstaande vrouwen die een job zoeken en nood hebben aan flexibele en occasionele kinderopvang, die er vandaag niet is. Ik geef maar twee voorbeelden om aan te tonen dat die heel specifieke groep ook een kans in zich draagt, in die zin dat u kunt werken als minister van Armoede op dat heel eigen profiel, en dat u daarop moet werken. Minister, de eerste stap daartoe kunt u nemen in het VAPA. Wilt u die doelgroep specifiek opnemen in het VAPA?

Minister Liesbeth Homans: Collega Daems, moeten we preventief optreden? Ja, absoluut. Voorkomen is veel beter dan genezen. Ik ben het absoluut met u eens. Het is ook noodzakelijk om regelmatig overleg te hebben met de federale overheid, waar mevrouw Franssen naar heeft verwezen. Een aantal belangrijke tools zijn immers in handen van de Federale Regering, zoals de uitkeringen en de hoogte van het leefloon, dat ze zal optrekken tot boven de Europese armoedegrens en dergelijke meer. Dat is zeer belangrijk.

Mijnheer De Bruyn, ik ben blij met uw steun, maar dat zal u ook niet verbazen. U bent ook een zeer actief lid van de commissie Armoedebeluid, net zoals anderen hier aanwezig. Ook u bent zeer actief in de commissie, mijnheer Van Malderen, en ook mevrouw Franssen. Nu ga ik mensen vergeten, dus ga ik stoppen voor ik iemand beledig.

Ik denk dat we er nog voldoende, en ik hoop zeer uitgebreid, in de commissie over kunnen debatteren. Het is een thema dat absoluut de moeite waard is om er uitgebreid tijd voor te nemen.

Mevrouw Franssen, de resultaten die in die studies staan en ook de objectieven die ons worden opgelegd door Europa tegen 2020, namelijk 20 miljoen minder mensen die in armoede leven, zijn ook de basis van het VAPA. Dat staat nu in de studie, maar dat is niet nieuw. We kennen die cijfers al. U hebt me nog niet zo heel lang geleden zeer terecht de vraag gesteld hoe het zit met de interministeriële conferentie. Ik heb u toen gezegd dat die nog nooit is

samengekomen. Dat moet gebeuren op initiatief van de Federale Regering. Ik heb u beloofd om zelf een initiatief te nemen. Ik heb dat gedaan. Ze zal eerstdaags samenkomen. Ik heb dus gedaan wat u mij terecht gevraagd hebt.

Mijnheer Van Malderen, ik heb niet de behoefte en zeker niet de drang, en al zeker niet in dit dossier, om iemand een stamp in de rug te geven. Ik vind dat zeer populistische uitspraken. Wat deze problematiek betreft, moeten we iedereen de hand reiken en gewoon samenwerken, om de mensen die het moeilijk hebben in onze samenleving erbovenop te helpen.

Uw concrete vragen over het VAPA – dat geldt ook voor de vragen van mevrouw Moerenhout – zal ik hier niet beantwoorden omdat we daar morgen in de commissie twee vragen over hebben, maar dat is niet de belangrijkste reden. Als ik hierop ga antwoorden, dan krijg ik het ongenoegen van al die stakeholders en die 46 verenigingen die betrokken zijn bij het opstellen van het VAPA over me heen. Ze zullen zeggen dat ik nu al in het parlement aan het zeggen ben wat ik ga doen, terwijl zij betrokken partij zijn. Morgen komen we daar uitgebreid op terug, mijnheer Van Malderen.

De afspraak is dat het VAPA midden juli moet worden opgeleverd en afgegeven. Voorzitter, ik zal dat persoonlijk komen doen op uw bureau. Ik kan u verzekeren dat ik dit engagement zal nakomen. Hopelijk kunnen we – voor mij mogen daar verschillende commissievergaderingen aan worden gewijd – dit probleem over de partijgrenzen heen zeer constructief aanpakken. Niemand is gebaat bij nog meer mensen die, jammer genoeg, in armoede belanden.

De heer Rik Daems (Open Vld): Het is een trend die de laatste tien jaar is ingezet, van lage opleiding naar armoederisico. Wie het petje wil opzetten, doet dat, maar dat is het punt niet. Mijn punt is dat er in het VAPA een belangrijke economische component aanwezig zou moeten zijn, vooral omdat het relatief gewicht van lage opleiding naar armoederisico bij die honderdduizenden mensen die we daaruit moeten halen, het grootst is.

Minister, de economische factor in wat u doet tegen armoede, is absoluut belangrijk. Ik begrijp dat u niet in detail kunt treden. De beste armoedebestrijding is die waarbij mensen geen geld van de overheid moeten krijgen. Dat is het curatieve. De economische component die niet genoeg belicht is geweest in het verre en recente verleden, is zeker iets waartoe ik graag wil bijdragen, omdat dat een duurzame bijdrage kan leveren tot een daling van het armoederisico.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Katrien Schryvers aan Jo Vandeuren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de conclusies en beleidsaanbevelingen van het expertenpanel inzake de problematiek van gedwongen adopties in Vlaanderen

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Mevrouw Katrien Schryvers (CD&V): Minister, in het najaar hebt u een expertenpanel aangesteld om de problematiek van de gedwongen adoptie, waarvan sommige vrouwen in de periode van de jaren 50 tot 80 het slachtoffer waren, te onderzoeken. Ook in het parlement hebben we daarrond gewerkt. We hebben enkele hoorzittingen gehad, waarop we heel wat mensen en organisaties hebben uitgenodigd. Dat is uitgemond in een voorstel van resolutie, waarin enkele bijkomende vragen aan het expertenpanel werden gesteld.

Het expertenpanel heeft begin deze week zijn conclusies en aanbevelingen voorgesteld. Het zijn er welgeteld negentien. Het zijn heel belangrijke aanbevelingen,

waarvan een aantal kunnen worden opgenomen door het parlement. Ik denk aan het formuleren van excuses, zoals we hebben gedaan in het kader van het historisch misbruik. Ik denk ook aan een aanpassing van de regelgeving voor binnenlandse adopties.

Ook de regering kan onmiddellijk initiatieven nemen. Ik denk aan de oprichting van een afstammingscentrum en het organiseren van een DNA-databank. We hebben dat al in de commissie voorgesteld en aan het expertenpanel gevraagd om daarover een advies te geven.

Minister, welke opvolging zult u op korte en lange termijn geven aan die aanbevelingen?

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: De werkwijze die we hebben gevolgd, is een beetje dezelfde als die naar aanleiding van de problematiek van het historisch misbruik. Toen heb ik aan experts gevraagd om een aantal mensen te horen en op basis van hun inzichten, de wetenschappelijke kennis en de internationale evaluatie te kijken welke aanbevelingen er konden worden geformuleerd. De experts hebben dat werk tot een goed einde gebracht en hebben ook mensen gehoord. Ze hebben dan enkele aanbevelingen gedaan. Die aanbevelingen moeten het voorwerp uitmaken van debat. Dat is heel duidelijk. Ze staan geagendeerd op de minister-raad, om dan ook aan het parlement te worden overgemaakt. De aanbevelingen zijn te verdelen in een viertal materies.

Een eerste groep van aanbevelingen heeft te maken met de vraag hoe we omgaan met het herkennen en erkennen van wat deze slachtoffers is aangedaan en de heling die wij daarvoor zouden kunnen organiseren, met veel respect. We kunnen die adopties niet terugdraaien. Het is dus een heel delicate situatie waarin die experts een aantal aanbevelingen doen die voor een stuk aansluiten bij de aanbevelingen die zijn gedaan met betrekking tot het historisch misbruik. Daarin kan de overheid een aantal initiatieven nemen, ook wij als regering. Een van de suggesties is om een kenteken, een blijvende herinnering te organiseren om onze alertheid voor dit soort situaties voldoende scherp te houden.

Een tweede pakket van aanbevelingen heeft te maken met de manier waarop wij de binnenlandse adoptie organiseren. Op dat vlak is er duidelijk decretaal werk aan de orde. Het gaat dan over de vraag hoe we er zeker van kunnen zijn dat moeders die voor de keuze staan om hun kind af te staan voor adoptie, die keuze voldoende in volle bewustzijn en in volle afhankelijkheid kunnen maken, maar ook over suggesties voor de financiering van adoptiediensten. Experts zeggen vaak dat het systeem zo moet worden gemaakt dat die financiering niet helemaal is afgesteld op het aantal geslaagde adopties, maar dat er ook andere elementen de financiering van de dienst mee bepalen. Dat is het voorwerp van een decretale oefening. In de vorige legislatuur hebben we de interlandelijke adoptie regelgevend opnieuw op de rails gezet. Dit zullen we nu ook moeten doen met de binnenlandse adoptie. Het staat in het regeerakkoord en in de beleidsnota. Uiteraard is de vraag dan op welke manier het parlement daarin een actieve rol zal spelen.

Een derde pakket heeft te maken met de problematiek van het afstammingscentrum. Ik denk dat het duidelijk is dat we daarop technisch verder moeten doorwerken. Het is een initiatief dat wat mij betreft moet worden gerealiseerd. Het vraagt nogal wat randvoorwaarden. Dat blijkt ook wel uit dat rapport. Er zijn nogal wat bezorgdheden over de manier waarop je zoiets maakt. De experts zeggen ook dat het ruimer moet zijn dan alleen de kwestie van de gedwongen adopties. Het moet ook een centrum zijn dat kan worden aangesproken voor andere vragen rond afstamming. Kinderen die op zoek zijn naar hun ouders, hun herkomst, zouden in dat centrum ook moeten terechtkunnen. Ook daar zijn er

randvoorwaarden, zowel op het vlak van de privacy, het beschermen van gegevens, de anonimisering, als op de begeleiding, de counseling. Ik zal aan een aantal experts vragen hoe we dat technisch moeten organiseren.

Een laatste pakket heeft te maken met heel wat federale wetgeving. Ik zal daarvoor uiteraard contact opnemen met mijn federale collega om te bekijken hoe die issues, die blijkbaar op dit moment ook aan de orde zijn in de Senaat, verder kunnen worden opgenomen.

Mevrouw Katrien Schryvers (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het is inderdaad belangrijk dat we deemoedig het hoofd buigen voor de slachtoffers uit het verleden, voor wat er toen is gebeurd. We moeten proberen in de mate van het mogelijke mee te werken aan de heling. Aan de andere kant is het natuurlijk belangrijk dat we de nodige initiatieven nemen om ervoor te zorgen dat we in de toekomst de regelgeving zo duidelijk maken dat zulke zaken worden vermeden.

Met betrekking tot de DNA-databank en het afstammingscentrum, denk ik dat het expertenpanel heel goede aanbevelingen doet om dit ook ruimer te bekijken. Ik denk dat dit een kans is die Vlaanderen geboden wordt om dit veel breder te zien, bijvoorbeeld naar donorkinderen toe. Ik denk dat we die kans moeten grijpen.

De voorzitter: Mevrouw Taelman heeft het woord.

Mevrouw Martine Taelman (Open Vld): Voorzitter, zoals gezegd, zijn er inderdaad interessante aanbevelingen gekomen van het expertenpanel, niet enkel voor een nieuwe regelgeving die zal worden gemaakt in verband met binnenlandse adoptie, maar ook – en dat is enorm belangrijk voor Open Vld – voor de erkenning van het leed van de geboortelouder en hun adoptiekinderen en voor de ondersteuning van hun zoektocht naar elkaar.

Het is hier al gezegd: die DNA-databank is daarin een opvallend element.

Minister, daarom wil ik nog eens heel concreet vragen binnen welke termijn u daaraan denkt te kunnen werken. En hebt u al een zicht op een eventuele kostprijs?

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): Dit parlement is bezig met een heel belangrijke oefening. We hebben hoorzittingen gehouden met getuigenissen waarvan we allemaal stil werden. De haren op onze armen gingen rechtstaan en ons hart sloeg een slag over. Dit is een stap, maar ons traject is nog niet afgerond. De aanbevelingen zijn voor een groot deel aan de Vlaamse Regering maar toch ook aan het Vlaams Parlement gericht. Minister, ik zou u kunnen vragen wat uw plannen zijn in verband met de DNA-databank enzovoort. Maar belangrijk is om in dit parlement ons engagement uit te spreken, meerderheid en oppositie, los van partijen, om onze verantwoordelijkheid te nemen om de aanbevelingen serieus te nemen en de nodige stappen daartoe te zetten.

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

De heer Lorin Parys (N-VA): Minister, wij zijn uiteraard blij dat een thema dat het Vlaams Parlement op de agenda heeft gezet, vandaag zulke concrete aanbevelingen krijgt. Het parlement is nog altijd in blijde verwachting van het rapport dat we al in de pers hebben gelezen. Wij scharen ons absoluut achter die aanbevelingen aan de Vlaamse Regering zoals de oprichting van een DNA-databank en achter de zaken die het Vlaams Parlement zelf kan doen. Wij zijn ver gevorderd met nieuwe regelgeving voor binnenlandse adoptie. We hebben ook al gezegd dat we graag onze excuses zullen aanbieden voor dit onderwerp.

Maar het is ook belangrijk om realistisch te zijn over de oplossingen die zo'n DNA-databank kan opleveren. We mogen geen verwachtingen creëren waar we later niet aan kunnen voldoen. Het zal sowieso maar een beperkte genoegdoening zijn. Ik sluit me aan bij de vraag over de timing voor de oprichting van die databank.

Minister Jo Vandeurzen: Er zullen heel snel een aantal experts en professoren worden gevraagd waarbij een aantal namen vanzelfsprekend voor de hand liggen wanneer het gaat over erfelijkheid. Zij zullen bepalen wat de randvoorwaarden zijn om zo'n centrum te kunnen oprichten. Pas dan kunnen we beslissen over de kostenprijs en over het traject. Wanneer we de gedwongen adopties bekijken die via de hoorzittingen aan bod zijn gekomen maar ook andere maatschappelijke fenomenen die ook een antwoord vragen – het is een steeds terugkerend fenomeen dat kinderen op een bepaald moment op zoek gaan naar hun herkomst –, dan weten we dat dit afstemmingscentrum breder zal moeten gaan dan deze problematiek. Dat centrum zal ook heel sterk in zijn werking geconditioneerd zijn door de federale wetgeving op een aantal terreinen. Ik maak me sterk dat ik vrij snel een aantal experts zal vragen om een schema te maken met de randvoorwaarden. Op dat moment kan ik u meer vertellen over de timing en het budget.

Waar positioneren we dat centrum? Ik hoor toch sterk pleiten voor een grote onafhankelijkheid van zo'n centrum. Het is ook niet zo dat dit centrum dan als het ware een databank zal hebben die heel snel toegankelijk is. Daartoe zijn heel wat voorafgaande gesprekken nodig met diegene die de zoekvraag stelt. Die data moeten ook zo geanonimiseerd zijn dat daar de nodige veiligheid rond bestaat. Er zal dus niet één centrum zijn met één databank, er zal interactie moeten zijn tussen plaatsen met geanonimiseerde gegevens en registers waar de match kan worden gemaakt indien die vraag zich aandient. Dat is toch iets complexer dan men op het eerste gezicht zou veronderstellen. U mag er wel op rekenen dat vrij snel een aantal mensen aan de slag zullen gaan om dat plan te operationaliseren.

Mevrouw Katrien Schryvers (CD&V): Minister, ik wil u danken voor uw engagement. Onze fractie zal alles doen om verdere maatregelen te nemen en aanbevelingen van het expertenpanel uit te voeren. Wij rekenen er ook op dat er werk wordt gemaakt van de maatregelen vanuit de regering. Wat de DNA-databank betreft, moeten we de nodige omzichtigheid aan de dag leggen. Die databank moet juridisch goed onderbouwd zijn. Mensen moeten psychologisch worden begeleid. Ik denk dat er een kans bestaat om dit veel ruimer te zien dan de gedwongen adopties en ook buiten Vlaanderen, dus federaal en mogelijks zelfs Europees.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Freya Van den Bossche aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het gebrek aan aangepaste hulp voor jongeren met een psychische aandoening en jongeren in een verontrustende opvoedingssituatie

ACTUELE VRAAG van Elke Van den Brandt aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de aanhoudende wachtlijsten in jeugdwelzijn

De voorzitter: Mevrouw Van den Bossche heeft het woord.

Mevrouw Freya Van den Bossche (sp-a): Minister, er is marge in de budgetten voor Jongerenwelzijn, zo zei u, toen bleek dat u budget nodig had voor enkelbanden en u uitkwam bij het budget voor Jongerenwelzijn. U legde uit dat u daar wat marge had. Minister, blijft u bij die woorden, nu u weet en uw

administratie heeft bevestigd dat 7500 kwetsbare kinderen en jongeren hulp nodig hebben en die niet krijgen? Blijft u bij die woorden nu u weet dat 800 kinderen zich in een acute noodsituatie bevinden die onmiddellijk hulpverlening vereist en toch die hulp niet krijgen? Het gaat over een op vier kinderen in nood. Blijft u bij uw woorden dat u marge heeft in Jongerenwelzijn, dat u daar gerust 250.000 euro kunt missen, terwijl u eigenlijk tientallen miljoenen euro te weinig hebt om de noden te lenigen?

Ik vraag u al maanden om een plan van aanpak naar voren te schuiven. Hoe gaat u ervoor zorgen dat elk kind in Vlaanderen, een welvarende regio, de hulp krijgt waar het recht op heeft? Ik vraag u ook om een amendement in te dienen – doe het gerust zelf – op uw eigen begrotingscontrole, waarbij u geld weghaalt van die kwetsbare jongeren om het door te schuiven naar uw budget voor enkelbanden. Het minste wat u kunt doen, is erkennen dat u niet één centiem marge hebt op dat budget en het budget onmiddellijk terugzetten. Minister, gaat u dat doen? *(Applaus bij sp.a en Groen)*

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): 7427 kinderen: zoveel staan er op de wachtlijst, kinderen die zorg nodig hebben. Het gaat om kinderen met emotionele problemen of gedragsstoornissen. Het gaat om kinderen met een handicap. Het gaat om kinderen die thuis misschien niet het warme nest hebben waar ze recht op en nood aan hebben. Het gaat om kinderen die soms een misdrijf hebben gepleegd. Het gaat om kinderen en jongeren die stuk voor stuk onze aandacht en onze zorg nodig hebben. Het gaat om kinderen en jongeren met grote noden en met grote problemen. Welk antwoord geeft deze regering aan deze kinderen? Een wachtlijst. Op die wachtlijst mogen maar nul kinderen staan, maar er zijn er 7427 te veel.

Minister, u hebt ook de jeugdrechters gehoord die schrijnende verhalen vertellen als gevolg van plaatsgebrek. U hebt ook de jeugdpsychiaters gezien die met tranen in hun ogen zeggen dat ze niet de tijd hebben om echt te werken met kinderen, om echt aan de slag te gaan met kinderen. U hebt ook de brief van de centra voor leerlingenbegeleiding gehad waarin staat dat ze er met deze bezetting niet komen. U hebt brieven gehad van instellingen die zeggen dat het niet lukt, dat er wachtlijsten zijn die hartverscheurend zijn. U hebt de ouders gehoord, de centra algemeen welzijnswerk (CAW). Ongeveer iedereen die van dichtbij of veraf betrokken is bij jeugdwelzijn, zegt hetzelfde: dit is niet houdbaar.

Minister, mijn vraag is eenvoudig: kom met een noodplan waarin u oplossingen geeft, waarin u zorgt dat de centra voor geestelijke gezondheidszorg worden uitgebreid, de caw's, de eerstelijnszorg, de tweedelijnszorg waarin de instellingen worden ondersteund. Er zijn overal tekorten. Er is geen enkel deeldomein binnen jeugdwelzijn waar geen tekort is. Zorg voor een noodplan om die tekorten morgen aan te pakken.

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Collega's, ik geef enkele punten als reactie. Uiteraard realiseren wij ons allemaal dat er nog altijd een aantal belangrijke noden zijn als het gaat over zorgvragen van jongeren. Ik ben de laatste om dat te ontkennen. We moeten daarvoor blijven werken en blijven investeren. Het jaarverslag van het Agentschap Jongerenwelzijn is op dit moment een belangrijk ijkpunt omdat het de eerste keer is dat intersectoraal in beeld is gebracht welke de vragen van jongeren zijn. Tot dan toe kon men – en ik zeg dat niet met fierheid, integendeel – in die jaarverslagen lezen hoeveel jongeren er op de centrale registratielijst van de sector personen met een handicap stonden, hoeveel jongeren er bij bijzondere jeugdzorg bekend waren enzovoort.

We hebben gekozen voor een geïntegreerde aanpak. Het is de eerste keer dat die vragen allemaal op een centrale manier zijn geregistreerd. Het zal ook de eerste keer zijn dat we de kans zullen hebben om de trajecten van de jongeren op een goede manier op te volgen, meer bepaald wat het resultaat is van de ondersteuning uit welke hoek die ook komt. Het is en blijft een heel moeilijke situatie. Het gaat om kinderen en jongeren. Ik ben er mij absoluut van bewust dat bepaalde zaken moeten gebeuren.

Daarnaast hebben we een aantal grote hervormingen opgezet, precies om de jeugdhulp beter te maken. U kunt van alles zeggen en het zal in de commissie ook nog aan bod komen in het debat over de integrale jeugdhulp, maar het feit dat we naar één centraal uniek systeem gaan met alle kinderziektes en pijnpunten die er zijn, is een strategische oefening die belangrijk is en waarvan op termijn zal blijken dat het de juiste weg is. Het is de bedoeling om de juiste mensen een diagnose te laten stellen, de jongeren rechtstreeks of minder rechtstreeks toegankelijke hulp te bieden en dat op een manier waarbij de zorg bepaalt wat er gemobiliseerd wordt en niet de logica van de organisatie van de aanbieder. Nu al zien we dat we hiermee beter in staat zijn om complexe zorgvragen van jongeren met een handicap, een psychiatrisch of agressieprobleem, beter aan te pakken dan dat we dat vroeger konden doen.

We hebben de pleegzorg hervormd, samen met het parlement. Een grote oefening met betrekking tot de hervorming van de pleegzorg komt nu geleidelijk op kruissnelheid.

We zijn de gehandicaptensector aan het hervormen om ervoor te zorgen dat jongeren met ondersteuning vanuit de sector 'personen met een handicap' niet voor een breuk komen te staan als ze de meerderjarigheid ingaan.

We hebben met minister De Block een akkoord kunnen maken over de kinderpsychiatrie en de aansluiting van kinderen in de jeugdpsychiatrie op het welzijnsaanbod in Vlaanderen.

Dat zijn grote bewegingen. De regering heeft op 6 februari op basis van dit alles een actieplan goedgekeurd, waarin heel concreet wordt beschreven wat we de volgende maanden en jaren moeten doen om de noden in de jeugdzorg aan te pakken. Toen de regering dat beslist heeft, heb ik geen vraag voor een actualiteitsdebat of wat dan ook gezien. We hebben een geconcentreerd plan opgebouwd en met velen besproken. Daarin staat punctueel beschreven wat de regering moet ondernemen om de noden aan te pakken.

Dames en heren, dit jaar 2 miljoen euro erbij voor de stijgende pleegplaatsingen, 500.000 euro erbij voor de uitbreiding van de positieve heroriëntering waarbij we snel interveniëren om escalaties te voorkomen, 500.000 euro erbij om de crisismeldpunten te versterken, 500.000 euro erbij om uithuisplaatsingen van jongeren te vermijden, 350.000 euro erbij om crisis hulp aan huis in de provincies Oost-Vlaanderen en Antwerpen te verbeteren, 800.000 euro erbij om jongeren met echte complexe problemen en hun uitstroom naar andere instellingen vanuit de gemeenschapsinstellingen te verbeteren, 2,7 miljoen euro erbij om de capaciteit in de gemeenschapsinstellingen te vergroten, 2 miljoen euro erbij om complexe hulpvragen in de sector 'personen met een handicap' gecombineerd met psychiatrie aan te pakken, en dan nog eens 4,4 miljoen euro erbij om handicapspecifieke ondersteuning te geven: dit jaar komt er 13,9 miljoen euro bij om de noden in de sector conform het actieplan proberen in te vullen.

Er moet mij een zaak van het hart. Zeggen dat ik nog wel een budgetje had dat ik dan maar voor de enkelbanden heb gebruikt, vind ik niet correct. Ik vind dat niet correct en zeer pijnlijk. Wat gebeurt er bij een begrotingscontrole? Er wordt gekeken naar de stukken van de budgetten die recurrente uitgaven zijn voor

ondersteuning en capaciteit en die niet worden benut omdat de uitbreidingen niet allemaal ingaan in het eerste moment van het jaar. Dat is elk jaar zo. Je hebt dus eenmalig een stukje budget vrij omdat de uitrol van de capaciteit in februari, maart of op een ander moment begint. Dat eenmalig stukje is gebruikt, met alle mogelijke andere stukjes eenmaligen die we hebben gevonden, om de inkanteling van de bevoegdheden van de zesde staatshervorming in te vullen. We weten voor het eerst wat dat budgettair betekent. Het gaan niet alleen over de enkelbanden, maar ook om het betalen van de leeflonen, het creëren van ICT-oplossingen enzovoort. Dat is gebeurd in de begrotingscontrole. Er is geen euro afgegaan van de mobilisatie van middelen in de jeugdhulp. Ik vind het plat om het hier voor te stellen alsof we een keuze zouden hebben gemaakt om geld af te nemen van de capaciteit in de jeugdzorg. (*Applaus bij CD&V en de N-VA*)

Mevrouw Freya Van den Bossche (sp.a): Minister, u zegt dat u er fier op bent dat u eindelijk het aantal kinderen die wachten op hulp kunt tellen. Dat is waar, maar u telt ze niet allemaal. Ik vraag u al zeer lang waarom u de kinderen niet wilt tellen die rechtstreeks toegankelijke hulp nodig hebben. U telt enkel de kinderen die wachten achter de poort. U wilt niet weten met hoeveel al de kinderen zijn die ervoor zitten. We hebben het u in de hoorzitting gevraagd en uw administratie ook. U weet het niet, u hebt de ambitie niet om die cijfers te kennen. Dezelfde fierheid die u aan de dag legt over de oplossing om de cijfers te kennen achter de poort, zou ik willen zien voor de cijfers voor de poort.

Over het budget zegt u dat het elk jaar zo is dat u eenmalig budget vrij hebt. Dat lijkt dan niet meer zo eenmalig te zijn. U hebt elk jaar geld vrij en elk jaar kunt u dat eenmalig verschuiven naar iets anders. Misschien moet u eens beginnen met elk jaar dat budget op te gebruiken, want de noden zijn er. U gebruikt uw budget niet. Intussen opent u 37 nieuwe plaatsen in De Zande, maar u verschuift gewoon de jongeren van Ruiselede naar daar, want u sluit daar plaatsen. U zegt dat u daar moet renoveren, maar u stelt de renovatie uit tot na 2017, omdat u geen budget uittrekt voor personeel. Kom bij mij niet af met al uw budgetten en investeringen, er gebeurt bijna niets! (*Applaus bij sp.a*)

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): Minister, Groen vroeg u om een noodplan. Als ik het goed begrijp, is uw antwoord neen. U verwijst naar maatregelen die u al hebt genomen, plannen die u hebt gemaakt. Maar u weet dat die ruimschoots onvoldoende zijn. Er zijn maatregelen genomen hier en daar, maar het is geen aanpak ten gronde voor de wachtlijst.

Het is inderdaad zo dat het cijfer van zeventuizend kinderen een onderschatting is. Zij zijn door de toegangspoort geraakt. Ze hebben screenings gehad, invulformulieren, doorverwijzingen. Wat zij al hebben meegemaakt, is kafaiaans. Een deel van uw antwoord is dat we de sector hebben hervormd. Die hervorming is op een fiasco aan het uitdraaien. De bureaucratie die is geïnstalleerd is een ramp.

Ik blijf erbij: met de voorstellen die u nu doet en de maatregelen die u aankondigt, zult u de wachtlijst niet kunnen aanpakken. Nogmaals: hoe zult u ervoor zorgen dat elk kind en elke ouder de steun krijgen die ze nodig hebben? (*Applaus bij Groen*)

De voorzitter: Mevrouw Taelman heeft het woord.

Mevrouw Martine Taelman (Open Vld): Minister, collega's, de omvang van een wachtlijst, zeker als het over jongeren gaat, doet altijd schrikken. Toch moeten we ook zeggen dat het aantal niet onverwacht was. Maar het blijft een onaanvaardbare situatie, die wij als overheid, parlement en regering, blijvend moeten remediëren. Er zijn al stappen genomen, zoals u zegt, minister. Het verbaast me dat deze vragen hier vandaag opnieuw worden gesteld, omdat we in de commissie net bezig zijn met een grondige hoorzittingenreeks over de integrale jeugdhulp. Mijn oproep aan alle fracties in het parlement en aan de

regering is - en wij zullen er als Open Vld zeker voor gaan - om dit systeem van de integrale jeugdhulp tijdens de hoorzittingen en erna grondig te evalueren. Wij reiken de hand om kritisch met deze cijfers om te gaan.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, het jaarverslag van het agentschap Jongerenwelzijn geeft wel wat verontrustende berichten over de toepassing in de praktijk van het decreet Integrale Jeugdhulp. De hulp zou te weinig toegankelijk zijn, de procedures zijn te zwaar, er is te veel bureaucratie, het duurt vaak zeer lang vooraleer er een oplossing wordt gevonden, gezinnen worden van het kastje naar de muur gestuurd en dergelijke. Het zijn allemaal signalen die het agentschap Jongerenwelzijn in het jaarverslag heeft meegegeven.

Minister, ik hoop net zoals mevrouw Taelman in eerste instantie dat de hoorzittingen in de commissie meer duidelijkheid zullen brengen, maar dat er vooral ook nadien de nodige decretale bijsturingen gebeuren. Ik hoop dat u intussen ook gevolg geeft aan de talrijke noodkreten uit de sector.

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

De heer Lorin Parys (N-VA): Eerst en vooral wil ik zeggen dat wij de doelstellingen van integrale jeugdhulp absoluut steunen. Wij zullen in de commissie het decreet kritisch tegen het licht houden, maar ik wil hier toch al wijzen op één managementprobleem. Als je een snelle berekening maakt op basis van de informatie uit het jaarverslag en op basis van de getuigenissen tijdens de hoorzitting, hebben hulpverleners vorig jaar meer dan 200.000 uren besteed aan het invullen van het befaamde A-document. En dan zit je in de eerste stap van het hulpverleningstraject. Dat is redelijk hallucinant qua administratie. Als we erin zouden slagen om het invullen van dat A-document terug te brengen tot één uur, zouden we meer dan duizend extra gezinnen in de thuisbegeleiding kunnen helpen.

Ik vrees - en ik aarzel een beetje om het woord te gebruiken - dat wij in Vlaanderen echte regelnichten gebleken zijn. We hebben oude verkokering afgeschaft en er nieuwe voor in de plaats gesteld. Ik wil gewoon aan de minister vragen of hij onze bondgenoot zal zijn in het afschaffen van de onnodige administratie en in het opnieuw vertrouwen geven, conform het regeerakkoord, aan de jeugdhulpverleners. *(Applaus bij de N-VA, sp.a en Groen)*

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Mevrouw Katrien Schryvers (CD&V): Dat er grote uitdagingen bestaan met betrekking tot de jeugdhulp, weten we allemaal. Die zijn er enerzijds met betrekking tot de implementatie van het decreet Integrale Jeugdhulp, waar we momenteel een evaluatie van maken. Ik ga ervan uit dat we allemaal samen een aantal conclusies uit die evaluatie trekken en dat er eventueel ook een aantal aanpassingen kunnen gebeuren.

Anderzijds is er de nood aan extra middelen om jongeren zorg op maat te kunnen aanbieden. Want laat ons dit duidelijk stellen: het gaat helemaal niet overal over residentiële capaciteit.

Zoals de minister heeft gezegd, zijn er al heel wat inspanningen gebeurd. Die inspanningen staan ook in het heel duidelijke actieplan Jeugdhulp, met daarin dertig duidelijke acties, dat recent werd goedgekeurd. Aan een aantal daarvan is al uitvoering gegeven. Ik denk bijvoorbeeld aan de uitbreiding van de capaciteit in Wingene. Ik heb daar recent een vraag om uitleg over gesteld om daar meer info over te krijgen, maar de commissievoorzitter vond het niet belangrijk genoeg

om die ontvankelijk te verklaren. Ik zal dus wachten op het schriftelijke antwoord daaromtrent.

Minister, ik wil alleszins vragen om de volgende jaren zeker voldoende middelen te blijven uittrekken voor de uitvoering van dat actieplan Jeugdhulp, want dat is ontzettend belangrijk.

Minister Jo Vandeurzen: Collega's, de integrale jeugdhulp is de grootste hervorming in de jeugdhulp van de laatste twintig jaar. De idee dat je, om een jongere op een goede manier in meer gespecialiseerde of intensieve hulp te kunnen brengen, dat moet doen door verschillende sectoren samen te werken en dat je dat moet doen, gebaseerd op eenmalige inbreng van de juiste informatie, dat je dat bovendien grondig moet doen, dat je met die jongere en met de ouders moet praten, dat je moet proberen om je een grondig beeld te vormen van diagnose en indicatie, en dat dat dan ook duurzaam kan blijven dienen om die jongere te ondersteunen, dat is inderdaad een onderdeel van de integrale jeugdhulp.

Ik ga graag met u mee naar het verleden, collega's, waar jongeren aangemeld werden bij een andere voorziening en je weer vanaf nul een aantal zaken moest opbouwen. Als we gaan tellen hoe vaak dossiers van hand tot hand moesten gaan om die jongere via een dossier in de handen van weer een andere hulpverlener te brengen ... Integrale jeugdhulp probeert daar, met een maximale ondersteuning van ICT, stroomlijning in te brengen.

Dat vraagt inderdaad ervaring, expertise en handigheid. Dat zal ook met de dag beter gaan voor degenen die dat moeten doen. En dat vraagt inderdaad ook kritische evaluatie van de inhoud van dat document. Dat is natuurlijk op voorhand met een aantal mensen bekeken, maar we hebben, toen het decreet hier werd goedgekeurd, onmiddellijk en bij herhaling gezegd dat we ons zeer goed realiseren dat we, met de ervaringen op het terrein, moeten bekijken hoe je dat beter kunt organiseren.

ICT-matig is het systeem zeer ambitieus. Het is nu stabiel. Het kan functioneren en zal, met de releases die nog komen, alleen maar aan gebruiksvriendelijkheid winnen. We zijn altijd bereid om op dat vlak te bekijken welke verbeteringen we kunnen doorvoeren, maar het idee dat je probeert zo te werk te gaan dat je eenmalige informatie duurzaam probeert te gebruiken, dat je geen onnodige duplicatie van dossiers provoceert, dat je de gegevens gebruikt waar ze daadwerkelijk nodig zijn, dat is wel een fundamenteel idee in de integrale jeugdhulp.

Wat het budget van 2015 betreft, als we in een budgettair moeilijke tijd 13,9 miljoen euro mobiliseren voor jeugdhulp, dat wil zeggen voor alle sectoren die ondersteuning aanbieden aan jongeren, dan is dat voor mij een belangrijk bedrag. Er komt iets vrij omdat een aantal zaken niet op 1 januari werden opgestart, maar in de loop van het jaar werden uitgerold. Dat is dus recurrent. Het klopt natuurlijk niet dat je de marge die je dan in dat ene begrotingsjaar krijgt en die je gebruikt om dit jaar deels een oplossing te bieden voor een aantal uit de staatshervorming voortkomende zaken, kwijt bent. Die herstel je immers uiteraard in dat groeipad in 2016. Die gaan niet weg uit de jeugdhulp. Die blijven uiteraard daar.

Ik denk dat het Actieplan Jeugdhulp dé basis is om te blijven investeren in de volgende jaren. De noden zijn inderdaad groot en ik ben er echt van overtuigd dat dat plan de basis zal moeten zijn waarop we die bijkomende middeleninjectie moeten baseren.

Mevrouw Freya Van den Bossche (sp.a): Minister, u lijkt te willen volharden in de boosheid. Ik zal u eens zeggen wat u met dat kwart miljoen euro zou

kunnen doen. U kunt daarmee bijvoorbeeld 76 kinderen van 12 jaar, die nu te horen hebben gekregen dat ze nog 5 jaar moeten wachten op thuisbegeleiding voor hun autisme, een jaar lang begeleiden. 76 kinderen! U kunt minnetjes doen over het verschuiven van die budgetten, maar het zijn alweer 76 kinderen meer die worden geholpen. Ik begrijp niet waarom u niet wilt overwegen uw eigen voorstel te amenderen, om te komen met een begrotingscontrole waarbij u het hoofd nog een beetje omhoog kunt houden en op zijn minst kunt zeggen niet extra te hebben bespaard op jongerenwelzijn. Bijna alles dat er de afgelopen periode bij is gekomen, zijn immers gewoon verschuivingen, de ene keer van het geld van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH), de andere keer van pleegzorg. U weet dat. Dat zijn verschuivingen die intern zijn gebeurd. U moet met het schaamrood op de wangen toegeven dat u netto bijna niets extra doet. Meer nog, u bespaart. Zet dat geld terug. U kunt er 76 kinderen een jaar lang mee helpen. Waar wacht u op? *(Applaus bij sp.a en Groen)*

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): Ik ben echt ontgoocheld. Ik had gedacht dat u op zijn minst met een paar nieuwe voorstellen zou komen. U komt hier zeggen dat de hervorming goed is, dat het administratief allemaal veel eenvoudiger is, dat het allemaal veel beter zal zijn. Dat is totaal in contrast met elke realiteitszin, totaal in contrast met alles wat er op het terrein gebeurt. U hebt een hervorming voorgesteld die voor chaos zorgt, en u zegt nu in een plan hoe u die hervorming verder zult uitrollen, maar dat is voortdoen met hetzelfde. U ontkent de realiteit. U ontkent het zonlicht. De investeringen zijn te weinig, de noden zijn groot. Er staan meer dan 7000 kinderen op een wachtlijst, die wachten op hulp. Anno 2015 kunnen wij niet aanvaarden dat jongeren in nood in de kou blijven staan. U kunt niet de andere kant op kijken. Politiek gaat over keuzes maken, en u moet nu die keuzes maken. U moet ervoor zorgen dat dit land zijn kinderen verzorgt zoals het moet. Dit is een beschaafd land en wij zorgen voor onze kinderen, ook als ze het eventjes moeilijk hebben of in de problemen zijn. *(Applaus bij Groen en sp.a)*

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

**VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Ingrid Lieten, Rob Beenders, Els Robeyns, John Crombez en Johan Danen betreffende het Strategisch Actieplan Limburg in het Kwadraat (SALK) en de inzet van reguliere Vlaamse overheidsmiddelen
– 348 (2014-2015) – Nr. 1**

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft de heer John Crombez bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel van resolutie van Ingrid Lieten, Rob Beenders, Els Robeyns, John Crombez en Johan Danen betreffende het Strategisch Actieplan Limburg in het Kwadraat (SALK) en de inzet van reguliere Vlaamse overheidsmiddelen.

Mevrouw Lieten heeft het woord.

Mevrouw Ingrid Lieten (sp.a): Beste collega's, we zaten de voorbije weken enigszins in een soap in verband met de vraag of het nu waar of niet waar is dat de provincie Limburg jaarlijks 12 procent te weinig reguliere middelen krijgt. Ik heb eerst geprobeerd in de commissie de minister-president daarover te ondervragen, via een interpellatie. Dat is niet gelukt. Dan heb ik geprobeerd in de commissie een meerderheid bij alle partijen te krijgen om de heer Vereeck daarover te kunnen horen. In de vorige legislatuur luisterde iedereen graag naar professor Vereeck, maar deze keer blijkbaar niet, want nu mag hij niet naar het parlement komen. Dat werd weggestemd.

Vervolgens heeft onze collega vandaag nog geprobeerd deze discussie op de agenda te plaatsen.

Ik stel voor deze soap op een constructieve wijze te beëindigen. Mijn voorstel is hoogdringend omdat de Vlaamse Regering, samen met alle vertegenwoordigers van Limburg, op 8 mei 2015 opnieuw een meeting van de taskforce zal houden. Tijdens die meeting zullen de werkgeversorganisaties, de werknemersorganisaties, het provinciebestuur en de burgemeesters het SALK verder opvolgen.

Zoals daarstraks al is gesteld, worden in Limburg vragen gesteld over de studie van professor Vereeck. Die bezorgdheid is correct. Om deze soap op een constructieve wijze te beëindigen, lijkt het me het eenvoudigst de Vlaamse Regering te vragen professor Vereeck uit te nodigen om zijn studie tijdens de meeting van de taskforce toe te lichten en om dit punt aan de vergaderagenda toe te voegen. De Vlaamse Regering kan de studie dan met de sociale partners bespreken en nagaan hoe hier het best mee kan worden omgegaan.

Volgens mij moet dit voorstel van resolutie aan onze agenda worden toegevoegd. Aangezien de taskforce op 8 mei 2015 vergadert, is dit hoogdringend. Indien dit voorstel van resolutie hier wordt goedgekeurd, wil ik mijn voorstel van resolutie om professor Vereeck hier te horen, dat momenteel nog hangende is in de commissie, met alle plezier als geste intrekken. Op deze manier probeer ik de Limburgse rangen te versterken.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

Dan stemmen wij bij zitten en opstaan over het voorstel tot spoedbehandeling.

De volksvertegenwoordigers die het voorstel wensen aan te nemen, wordt verzocht op te staan. De tegenproef.

Het voorstel tot spoedbehandeling is niet aangenomen. Derhalve blijft het voorstel van resolutie van Ingrid Lieten, Rob Beenders, Els Robeyns, John Crombez en Johan Danen betreffende het Strategisch Actieplan Limburg in het Kwadraat (SALK) en de inzet van reguliere Vlaamse overheidsmiddelen naar de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting verwezen.

Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 13 mei 2015 om 14 uur.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 16.52 uur.*